

Foto: Dagblad Tubantia - Twentsche Courant

Boekelo *1998*

veilig, nat en zeer geslaagd

"De omstandigheden in aanmerking genomen, was het goed te doen", vond de sterke winnaar van de Military Boekelo 1998, Mark Todd. Het beste bewijs hiervoor leverde hij door met 2 paarden (Regal Scot resp. Word for Word) beslag te leggen op zowel de 1e als de 2e prijs in de einduitslag.

In het weekend van 10 en 11 oktober jl. werd voor de 27e maal de Military Boekelo verreden. Was het in 1987 al erg nat, en werd in 1993 zelfs tot aflasting besloten, nu in 1998 was het terrein ook bijna met water verzadigd. Toch kon de Cross Country op zaterdag, dankzij de geweldige inspanningen van alle bij dit belangrijke evenement betrokken instanties, gewoon doorgang vinden. Maar liefst 44 combinaties gingen in de Cross van start.

Het publiek, de ware liefhebbers van de paardensport, was, ondanks de slechte weersvoorspelling, toch in grote getale op dit enerverende evenement afgekomen. En daar hebben ze geen spijt van gehad. Op een paar fikse buien na bleef het voor het grootste gedeelte van de dag droog. Dat wil zeggen: wat de regen van boven betrof. De grond, en dan speciaal, de paden en wegen langs het parcours, konden het vele regenwater niet of nauwelijks verwerken.

Maar de echte Military-bezoeker had daarop gerekend: de meesten hadden zich met stoere kaplaarzen verzekerd van droge voeten! De enkeling, die zich op schoenen in het terrein begaf, is voorgoed genezen: altijd een paar laarzen achter in de auto. Dat is verstandig. Langs het gehele parcours en uiteraard in het strodorp, was Grolsch als hoofdsponsor, aanwezig.

Grolsch zorgde ervoor dat de bezoekers niets te kort kwamen. En dat gold ook in het café van Grolsch "Arrêt" waar gedurende alle dagen van de Military de gasten van Grolsch in een gezellige ambiance werden ontvangen. Als we de statistieken erbij halen, dan weten we het nu al zeker: Military Boekelo 1999 wordt droog zonnig en zal opnieuw als zeer geslaagd de boeken ingaan!

Mark Todd neemt met succes de waterpartij.

KRONIEK

Grolsch

December 1998 - Jaargang 18 - Kwartaaluitgave voor het personeel van de Grolsche Bierbrouwerij - Nr.4

Proost *op het nieuwe jaar!*

Anticiperen

Een modern bedrijf, dat ook in de toekomst zijn eigen rol wil blijven spelen, moet zich constant op die toekomst voorbereiden. Je moet zorgen dat je klaar bent voor die nieuwe tijd, en je moet je kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dat is anticiperen.

Grolsch anticipeert. Wij treffen voorbereidingen voor een nieuwe brouwerij in Boekelo. U hoort en leest daar binnenkort meer over.

Het contact met afnemers in de thuisverbruiksector is de laatste jaren sterk aan verandering, vernieuwing onderhevig. Accountmanagers van Grolsch behartigen de belangen van onze grote klanten, zonder evenwel de belangen van Grolsch uit het oog te verliezen. Ook dat is anticiperen.

Weet u wat een ook een goed voorbeeld van anticiperen is? Dat is het begrip 'Opleidingen'! In september jl. is er in Enschede een aparte afdeling 'Opleidingen' in het leven geroepen, onder leiding van Jeanet van de Bunte. Als u wilt weten wat 'Situationeel Leidinggeven' behelst moet u het verslag van Hetty Holstein en Raymond Blom lezen.

67 Grolsch-chauffeurs hebben met succes een rijvaardigheidtoets van het CCV afgelegd. Ook dat is voorbereidingen treffen op de toekomst.

Anticiperen kan ook uitgelegd worden als 'het verwerven van nieuwe relaties' ofwel het binnenhalen van nieuwe horeca-punten. Dat doen we niet alleen in Twente of Achterhoek, maar ook in Amsterdam en Leeuwarden. En wat dacht u van de Korte Putstraat in Den Bosch (op deze belangrijke Bossche uitbreiding komen we 'n volgende keer uitgebreid terug).

Onze exportactiviteiten naar Canada, maar ook in Polen, verdienen zeker onze belangstelling. In Canada is in 2 jaar tijd onze afzet verdubbeld. De sponsoring door Grolsch van tennis en jazz-festivals in Polen zorgt voor een grote waardering voor ons premium pils. Ook op technisch gebied kun je anticiperen: Zorgen dat je machinepark up-to-date is.

In de beugelcolonne te Groenlo is een nieuw ontwikkelde oplegger/sluiter geïnstalleerd en met succes in gebruik genomen. Vorkheftrucks lopen niet meer op dieselolie maar worden thans elektrisch aangedreven.

Uit Enschede komen onze sixpacks. Die worden op colonne 9 verwerkt. Die colonne 9 is op vele onderdelen compleet vernieuwd: 180 sixpacks per minuut lopen er nu van de band! En wat voor sixpacks: Allemaal met een nieuwe, verbeterde lay-out!

Laarzen meenemen, als je naar de Military gaat is ook 'n vorm van anticiperen. Dit jaar was dat wel heel erg nodig. Het wás nat, het was veilig en we hebben genoten - vooral op zaterdag - van die prachtige sport die Military heet. (Voor uw geruststelling: het water is inmiddels gezakt!) We sluiten nu het jaar af. We hebben kunnen genieten van ons pilsner, van Het Kanon (in de reprise) en ook van Proeftijd '98. En we sluiten het jaar af in stijl, met de Finale! Wat zal 1999 ons brengen? We houden het op veel geluk en heel veel mooi weer.

De redactie

COLOFON

Grolsch Kroniek
Nr. 4, 18e jaargang, december 1998. Een driemaandelijkse uitgave, bestemd voor het personeel van Grolsche Bierbrouwerij.

Redactie-adres
Grolsch Kroniek
Postbus 55
7500 AB Enschede

Redactie-raad
J. Analbers
P. van Rooijen
P. Gaasendam
G. ten Cate
P.E.A. Könings

Vormgeving
Pitch Advertising Marketing b.v., Enschede.

© 1998 - Nadruk van deze uitgave in welke vorm ook, geheel of gedeeltelijk, in het Nederlands of in enige andere taal, is zonder schriftelijke toestemming van de uitgever niet toegestaan.

1999...

1998 Was een boeiend en moeilijk jaar. Wij zullen hier uitvoerig op terugkomen tijdens onze nieuwe Nieuwjaarsbijeenkomst op 16 januari 1999 en in de Grolsch Kroniek van april 1999.

Wij staan aan het begin van 1999; nu reeds weten we dat alle vuurwerk-records in de nacht van 31 december 1999 op 1 januari 2000 zullen worden gebroken en op 1 januari 2001 begint de 21ste eeuw en het 3e millennium. Wij moeten deze bijzondere overgang niet op een dag vieren, maar daar moeten wij 3 jaar voor nemen: 1999, 2000 en 2001. Vanzelfsprekend moet dit gepaard gaan met een goede bieromzet; wij zullen daar in 1999 op inspelen met weer nieuwe bieren, maar ook met nieuwe verpakkingen. Dat is de grote taak van commercie Nederland voor 1999.

Wat gaan wij nog doen in 1999?

(Noodgedwongen beperken we ons tot een aantal afdelingen)

• Informatisering

De afdeling Informatisering is druk bezig om ervoor te zorgen dat wij met de overgang naar het nieuwe millennium geen problemen krijgen. Wij zijn ervan overtuigd dat wij medio 1999 volledig klaar zullen zijn; uiteraard geeft dit geen volledige zekerheid, want bijvoorbeeld onze leveranciers en onze afnemers moeten er ook klaar voor zijn. Ons PC-beheer is op z'n minst gezegd problematisch. Verspreid over ca. 350 werkplekken hebben wij 250 unieke hardware configuraties en 350 unieke software configuraties. Er is een grote diversiteit aan software en er is een inadequate helpdesk. Via een Big Bang operatie zullen wij overgaan tot een drastische standaardisatie van zowel PC-apparatuur als PC-programmatuur. Vanzelfsprekend zult u hier veel meer van horen.

• De nieuwe brouwerij

Voor zover er geen problemen zijn met de procedures, zullen wij in de tweede helft van 1999 de eerste paal slaan voor de nieuwe brouwerij. In afwachting van deze nieuwe brouwerij zullen wij de investeringen in de beide bestaande brouwerijen tot een minimum beperken. Mits goed en voldoende onderhoud, kunnen wij in Groenlo verder tot de sluiting in 2002. Na de aanpassingen in de gisting en lagering, de gedeeltelijke vernieuwing van col. 9 en de modernisering van de filter afdeling, kunnen wij in Enschede op een goede wijze verder tot 2004-2005.

De nadruk bij productie in 1999 zal komen te liggen bij 3 prioriteiten:
1. Verbetering van de kwaliteitsbeheersing, waarin het hygiëneplan een grote rol speelt.
2. Verhoging van de veiligheid bij het werken.
3. Op een nieuwe manier met elkaar samenwerken via TPM (Total Productive Maintenance).

Daarnaast moet in 1999 de nieuwe organisatie worden ingevuld met o.m. selectie en benoeming van leidinggevenden en medewerkers en het opstarten van een scholingstraject. Begin 1999 zullen wij ook met de bonden het sociaal contract in het kader van de nieuwe brouwerij afsluiten.

• Export

Bij onze exportafdeling lopen een aantal zaken erg goed en vallen een aantal zaken serieus tegen. Wij zijn blij over de ontwikkelingen in de VS en het Verenigd Koninkrijk, maar het volledig wegvallen van de Russische markt is een zeer grote tegenvaller. Wij beraden ons over de vraag hoe wij die tegenvallers kunnen compenseren en hoe wij de door ons gestelde doelstellingen alsnog kunnen realiseren: tegen het jaar 2005 moeten wij immers evenveel bier verkopen in het buitenland als in Nederland.

Naast het voorgaande zijn er uiteraard nog heel veel andere plannen voor 1999: Binnen de visie (Grolsch brouwt bier om mensen momenten van ontspanning te schenken) zullen wij steeds verder de concrete acties van de afdelingen en van de medewerkers definiëren.

1999 Ligt voor ons open. Het is een jaar met veel kansen. Mede namens mijn collega's van de raad van bestuur en directie hoop ik dat 1999 voor u allen een jaar zal zijn van vrede en vreugde.

J. Troch

Tot op heden waren er regelmatig aan het einde van de middag bijeenkomsten in de kantine van Enschede en Groenlo ter viering van 25- en 40-jarige jubilea, voor de nieuwjaarsboodschap, seniorenbijeenkomsten, afscheidsrecepties, enz. In overleg met de Ondernemingsraad heeft de Directie besloten om met ingang van 1999 naar een andere opzet te gaan: Het zoveel mogelijk combineren van deze bijeenkomsten tot één grote, gezamenlijke bijeenkomst in de maand januari enerzijds en anderzijds de individuele jubileum-vieringen voortaan binnen de afdeling te doen plaatsvinden. We zullen in dit artikel de nieuwe regeling niet gedetailleerd behandelen. Want ook in de toekomst zal, net zoals voorheen het geval was, elke medewerk(st)er die in de toekomst een jubileum te vieren heeft of het bedrijf gaat verlaten, door P&O persoonlijk benaderd worden over de invulling van deze gebeurtenis. We beperken ons hier tot de hoofdzaken.

De Nieuwjaarsbijeenkomst nieuwe stijl

Nieuwjaarsbijeenkomst nieuwe stijl

Alle medewerk(st)ers, Vut'ers en gepensioneerden hebben inmiddels thuis een uitnodiging ontvangen om samen met hun partner op zaterdagavond 16 januari a.s. naar het ExpoCenter in Hengelo te komen. Wat staat U zoal te wachten op deze avond? Na de ontvangst zal de heer J. Troch, voorzitter van de Raad van Bestuur, zijn nieuwjaarstoespraak houden. Vervolgens zal persoonlijk aandacht gegeven worden aan alle medewerkers die in het afgelopen jaar hebben gejubileerd, of zijn vertrokken met prepensioen of de ouderenregeling. Daarna is er een gezellig samenzijn, waarbij we elkaar een gelukkig nieuwjaar kunnen wensen onder het genot van een drankje en hapjes, uitgestald in diverse kraampjes. Vanzelfsprekend zal gezorgd worden voor een feestelijk aangeklede zaal en voor muzikale omlijsting. Er zijn zitjes (voor de ouderen) en men kan natuurlijk naar hartelust rondwandelen om collega's en ex-collega's te ontmoeten. Eigenlijk is deze nieuwe opzet een aanloop naar de toekomst, wanneer wij allemaal in één nieuwe brouwerij werken. Een belangrijk voordeel is bovendien dat wij allen, als één grote en hechte Grolsch-gemeenschap op hetzelfde moment en dezelfde plaats kunnen vernemen hoe Grolsch ervoor staat en wat we in het nieuwe jaar kunnen verwachten.

Jubileumvieringen nieuwe stijl

Betekent de nieuwe opzet nu dat er minder aandacht is voor een individuele invulling? Nee, allerminst! De Directie blijft grote waarde hechten aan de persoonlijke benadering, zij het dat deze enigszins anders van opzet wordt. De jubilaris kan in overleg met P&O "zijn" of "haar" dag als volgt invullen: Huisbezoek door een lid van de Directie, het hoofd van de eigen afdeling en het sectorhoofd P&O voor de overhandiging van het speldje, de enveloppe met inhoud en een bos bloemen. Op of rond deze datum kan het jubileum gevierd worden binnen de afdeling met de eigen collega's, uiteraard in overleg met de leiding. Bovendien is er de mogelijkheid om in overleg met de Gastendienst voor de naaste familieleden een bedrijfsexcursie te organiseren. Gezien het altijd volle excursieprogramma in Enschede dient hier zoveel mogelijk aangesloten te worden bij reeds geplande rondleidingen. Het jubileum zal ongeveer een week tevoren op de publicatieborden worden aangekondigd. Voor de vertrekkende medewerk(st)ers (prepensioen, ouderenregeling, etc.) gelden, met uitzondering van het huisbezoek, dezelfde mogelijkheden. Ook in de nieuwe situatie kan er dus een onvergetelijke dag van gemaakt worden.

Uitnodigingsbeleid

In vroeger dagen was een uitnodigingsbeleid voor de Nieuwjaarsbijeenkomst altijd simpel: Je had vaste medewerk(st)ers en gepensioneerden. Dat is tegenwoordig wel anders: Er zijn medewerk(st)ers met een vast of tijdelijk dienstverband, uitzendkrachten, vakantiewerkers, stagiaires, Vut'ers, gepensioneerden, oudmedewerk(st)ers die vertrokken zijn met prepensioen dan wel met een ouderenregeling, personeel binnen de brouwerij op basis van uitbesteed werk, en hiermee is deze opsomming nog niet volledig! Voor het uitnodigen betekent dit derhalve dat "ergens" een streep gezet moet worden en het uitnodigingsbeleid ziet er dan ook als volgt uit:

- Medewerk(st)ers met een dienstverband met Grolsch (vast of tijdelijk);
- Stagiaires en afstuderenden, die op de datum van de Nieuwjaarsbijeenkomst met deze taken bezig zijn;
- Oud-medewer(st)kers, die op basis van Vut, pensioen, prepensioen, of ouderenregeling zijn uitgetreden.

Vanzelfsprekend zijn van al deze categorieen de partners van harte welkom.

Op naar het ExpoCenter

De nieuwe opzet is vastgesteld en de nieuwe richtlijnen zijn uitgewerkt. Rest ons nog om op zaterdagavond 16 januari allemaal naar Hengelo te komen voor een hele plezierige en feestelijke bijeenkomst om het nieuwe jaar in te luiden met hopelijk een voorspoedig 1999 voor ons allemaal en voor Grolsch.

C. Dubbeldam

Proosten op het Oosten

Hengsten en bier hebben weinig met elkaar gemeen, maar in Heelweg bij Varsseveld worden deze twee elk jaar rond oktober onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit gebeurt tijdens het Achterhoeks Oktoberfeest in een grote feesttent op het terrein van de Radstake in Varsseveld.

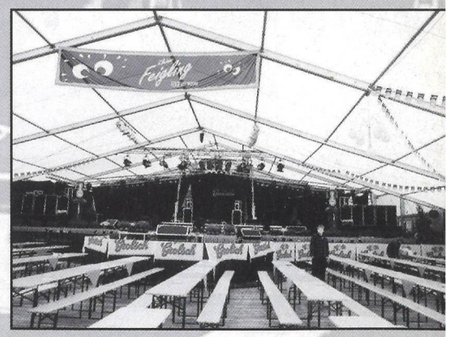
Hengstenbal

Het Hengstenbal is al sinds 1992 een groot succes. Gemiddeld 5.000 bezoekers komen ieder jaar van heinde en ver af op dit muziekevenement met diverse livebands. De beste groepen van het seizoen werden ook dit jaar weer uitgenodigd en eigenaar Johan Vendebosch met zijn cowboyhoed op en gitaar kwam de gezelligheid nog wat aansterken. Kosten noch moeite gespaard om het publiek het naar de zin te maken. Er was gezorgd voor lichtspektakel, videoschermen en uiteraard een grote bierstraat om het dorstige publiek te voorzien van een lekker glas Grolsch.

Achterhoeks bierfeest

Nadat Jan Analbers, samen met de familie Vendebosch, een bezoek had gebracht aan de bierfeesten in München, waren ze al snel tot de conclusie gekomen dat er maar één plaats in Nederland bestaat waar dit geëvenaard kon worden, namelijk in het weiland naast de Radstake. Dit feest was snel gebouwd en zo ook weer zondag 4 oktober jl. om klokslag 12.00 uur begon het bierfeest met het aanslaan van het eerste vat door eigenaar Johan Vendebosch en onze commerciële directeur R. Snel. Bijgestaan door plaatselijke blaas- en dweilorkesten en 4.000 bierdrinkers met in de hand 1 of meer gevulde 1/2 liter-pullen bereikte het feest haar hoogtepunt. Aan een goede bodem in de maag werd ook gedacht, want je kon er boerenkool of aardappelen met spareribs uit eigen keuken bestellen. Kortom lange tafels, grote bierpullen, gezellige blaasmuziek en traditionele Achterhoekse gezelligheid. Zeker de moeite waard om bij gelegenheid dit 'bierige evenement' te komen aanschouwen.

Rob Wennink
Drankenhandel De Graafschap

De Goedemorguuh.....

Iedereen die 's morgens om acht uur naar het werk rijdt en zijn autoradio op Radio Twee heeft afgestemd heeft ongetwijfeld de ABN/AMRO reclamespot wel eens gehoord. Hierin worden, door een geaffecteerd pratende "heer", op humoristische wijze producten en diensten aangeboden van De Bank. Uiteindelijk worden consumenten en bedrijven ertoe aangezet de accountmanager van De Bank te raadplegen. Ook op de afdeling Thuisverbruik werken drie (national) accountmanagers. Wie zijn het, wat doen zij en waar praten zij met onze handelspartners over?

Wat doet een Grolsch Account Manager?

De vrije vertaling van account is klant. Een account manager "managet" de klant. De klanten waarover wij in dit verband spreken zijn voornamelijk ketens van supermarkten en/of slijterijen. Het belangrijkste doel van een Grolsch account manager is meer omzet/afzet voor Grolsch realiseren bij deze ketens. Binnen de biermarkt is dat een uitdaging want zoals u weet is de gemiddelde bierconsumptie per hoofd van de bevolking in de afgelopen jaren stabiel gebleven. Bovendien zijn consumenten over het algemeen zeer trouw aan hun biermerk. Hoewel Grolsch een zeer sterk merk is (er zijn zeer veel trouwe Grolsch drinkers), moeten zowel de thuisverbruik buitendienst als de national account managers steeds harder "vechten" om de posities in de winkels te onderhouden en uit te breiden want:

A. supermarkt-/ slijtersorganisaties gaan zich namelijk steeds meer richten op het eigen merken- cq. formulebeleid waardoor schapposities van A-merken in het gedrang komen. Bij deze organisaties, die door fusies en overnames steeds groter en professioneler worden, proberen wij zo goed mogelijk in te spelen op hun formule wensen om uiteindelijk Grolsch bieren in de winkels optimaal gepresenteerd te krijgen.

B. concurrerende biermerken trachten ook de ruimte te behouden en uit te breiden. De druk neemt dus ook vanuit die hoek toe (denk bijvoorbeeld aan 'de grote vlucht' van buitenlandse bieren en nieuwe speciaalbieren).

Het is dus van groot belang de relatie op goede wijze te onderhouden met onze afnemers. Bij de grote supermarktorganisaties zijn daarvoor 'assortimentsmanagers' aangesteld die verantwoordelijk zijn voor een of meerdere productgroepen. Hun taak is om de verschillende productgroepen (koffie, koek en banket, sauzen etc.) zo goed mogelijk te laten renderen door een uitgekiend assortiment, een goede prijsstelling en een aantrekkelijke presentatie. Zij bepalen uiteindelijk wat de consument in de supermarkten kan kopen.

Wat zijn de gespreksonderwerpen van de account manager?

Een account manager is eindverantwoordelijk voor de klant. In principe betekent dit ook dat een account manager op de hoogte moet zijn van alles wat een klant aangaat zoals logistiek, automatisering, productie, betalingen, promoties etc. De onderwerpen die met de assortimentsmanagers besproken worden zijn dus zeer uiteenlopend. De belangrijkste onderwerpen halen wij hieronder aan.

Productintroducties:

het introduceren van nieuwe producten is altijd het meest spannend. Als u weet dat ongeveer 80% van alle introducties in een supermarkt binnen 1 à 2 jaar weer van de schappen zijn verdwenen, dan kunt u zich voorstellen dat onze afnemers steeds terughoudender zijn bij de opname van nieuwe producten. Grolsch heeft in de afgelopen jaren enkele zeer goede introducties gehad. 100 Jaar beugel is daar natuurlijk een uitstekend voorbeeld van. Maar het succesvol op de markt brengen van een nieuw product staat of valt met de verkrijgbaarheid van dit nieuwe product in de winkels. Het "ja-woord" krijgen van de assortimentsmanager is derhalve uiterst belangrijk.

Prijzen:

Wij zijn van mening dat de prijsstelling van onze bieren moet aansluiten bij het "premium" karakter. De prijs/waarde verhouding (krijgt de consument waar voor zijn geld) van de Grolsch bieren is uitstekend. Als de prijzen drastisch verlaagd gaan worden, kan dit ons kwaliteitsimago schaden. Hoewel de assortimentsmanager volgens de wet zelf de prijs mag bepalen zijn zij altijd gevoelig voor consumentenprijs adviezen van leveranciers. In de consumentenprijs kan zowel Grolsch als de supermarkt een gezamenlijk belang hebben. Per definitie ligt er een groot tegengesteld belang in de inkoopprijs (onze verkoopprijs) opgesloten. Een assortimentsmanager probeert altijd een zo laag mogelijke inkoopprijs te bedingen terwijl wij dit trachten tegen te gaan. Dit om de opbrengsten voor Grolsch zo hoog mogelijk te houden.

Promoties:

Af en toe wordt Grolsch in actie aangeboden om de omzet te stimuleren. Soms met een premium (bijv. een glas) en soms middels een bescheiden afprijzing gedurende een bepaalde periode. Bovendien worden afspraken gemaakt over hoe Grolsch bier 'in actie gaat', komt het op een supermarkt/ slijterijfolder of wordt er alleen gebruik gemaakt van een displayplaats in de winkel.

Distributie:

De distributie is tenslotte een veelvoorkomend en omvangrijk gespreksonderwerp. Onder distributie valt niet alleen het transport van onze brouwerijen naar de distributiecentra van onze klanten, maar ook het transport naar de winkels en de spreiding en presentatie in de winkels.

In de onderhandelingen proberen wij telkens onderscheidend en creatiever te zijn dan de andere aanbieders (fabrikanten) in de markt. We maken daarbij gebruik van allerlei informatiebronnen en –systemen. De buiten- en binnendienstmedewerkers alsmede de collega's van trade-marketing ondersteunen de accountmanagers daarbij. De zakelijke onderhandelingen vinden veelal plaats in het kantoor van de assortimentsmanagers. Daarnaast proberen wij ook op een meer informele wijze in contact te blijven met al onze contactpersonen (het zg. relatiemanagement). Diverse Grolsch evenementen zijn daarvoor zeer geschikt (Military Boekelo, Grolsch Open, Grolsch Master Premieres).

Wie is waarvoor verantwoordelijk?

De account-verantwoordelijkheid binnen Grolsch Thuisverbruik is als volgt verdeeld:

Paul Mulder: Hoofd Verkoop Thuisverbruik. Eindverantwoordelijke voor o.a. account management

Bert Baron: Albert Heijn, Gall & Gall, TSN, Koop Consult, Makro (formules onder andere: Albert Heijn, C1000, Plusmarkt, Dirck van den Broek).

Marc Schulten: Vendex, Ster Sio, GIB, Vini France (formules onder andere: Edah, Konmar, Basismarkt, Sligro).

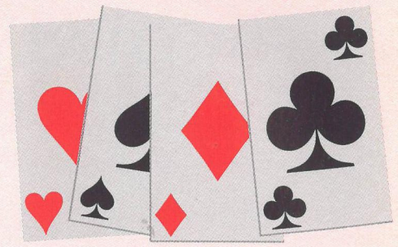
Henk Johannink: Superunie en De Boer/ Unigro (formules onder andere: SuperDeBoer, Mitra, Sanders, Vomar, Hoogvliet, Dekamarkt).

De Goedemorguuh.....

Voor onze national accountmanagers is dit 's morgens het startsein weer fris en vrolijk aan het werk te gaan om uiteindelijk de consument voor De Goedeavond aan het Grolsch bier te krijgen.

M. Schulten

De Goedemorguuh...

Personeelsvereniging De Hopbel

Uitslagen kaartavonden

Hartenjagen oktober 1998

1e prijs, W. Kelder, (210)
2e prijs, Mw. Van Ooijen, (214)
3e prijs, P. Mataresse, (220)
poedelprijs, H. Tuin, (283)

Kruisjassen oktober 1998

1e prijs, B. Vije, (4120)
2e prijs, H. Kraayenvanger, (4041)
3e prijs, J. Fokking, (4021)
poedelprijs, B.J. Kuipers, (2850)

Hartenjagen november 1998

1e prijs, E. Rönink, (177)
2e prijs, Mw. Mataresse, (186
3e prijs, H. Bruns, (203)
poedelprijs, Mw. C. Asbroek, (308)

Kruisjassen november 1998

1e prijs, A. Broekhuizen, (4163)
2e prijs, W. Ipskamp, (4099)
3e prijs, B. Vije, (3914)
poedelprijs, J. Megelink, (3023)

Beugelcafé
in Amsterdam een feit.
Zeedijk 134.

(enige passages overgenomen uit het boek 'Ondernemer op de Zeedijk')

De Zeedijk heeft een roemruchtige geschiedenis. Lang geleden, begin van deze eeuw, was dit dé horecastraat van Amsterdam. Ooit waren er 63 cafés, want toen was de Zeedijk sexy, wild en mooi en alles wat groots en meeslepend wilde zijn, werd er verliefd op. En ondanks alle gebeurtenissen van de laatste jaren is er aan aanbidders nog steeds geen gebrek. "'t Is een lekker rijp wijf waar je je helemaal in kunt verzuipen", zegt de een verzaligd. "Een getekende schoonheid, die veel heeft meegemaakt, maar nog steeds prachtig," zucht de ander. Er is geen twijfel over mogelijk; de Zeedijk is een vrouw en wát voor één.

In 1938 was de oude binnenstad van Amsterdam nog een donkere geheimzinnige wirwar van sloppenstegen en nauwe grachtjes. Ruwe zeelieden en alles wat niet pluis was zochten er hun vertier, maar de oppassende burger zette er geen stap. Vooral de Zeedijk, die in de dertiende eeuw was opgeworpen tegen het kolkende water van het toen nog open IJ en sindsdien aan beiden zijden bebouwd was met even smalle als gammele pandjes, heette een ware poel des verderfs te zijn. " In de kelders hier vindt men," zo schreef een toenmalige politie-inspecteur, "het echte uitvaagsel der mensheid".

In de jaren vijftig bouwde Nederland zich weer ijverig op en langzaam drong een ongekende welvaart door tot tijd dan het even beruchte als exotische havenkwartier? Onder het ruige publiek mengden zich nu fabrieksmeisjes uit de Spaarndammerbuurt en de Jordaan, opstandige rijkeluiskinderen uit Zuid en nieuwsgierige dorpsjongens uit de provincie.

Tot in de jaren zestig was de Zeedijk dé uitgaansbuurt van de stad, maar de bouw van de IJ-tunnel begin jaren zestig en de metro een decennium later sloegen echter grote gaten in de oude binnenstad. De grote uittocht van Amsterdamse gezinnen naar Almere en Purmerend was begonnen. Met hen verdween een groot deel van het volksleven en de oude Mokumse kroegcultuur.

Vaak wordt 1972 genoemd als het jaar dat de heroïne voor het eerst op de Zeedijk opdook, maar waarschijnlijk hadden de Chinezen het bruine goedje al veel eerder geïntroduceerd. Allengs werd het opgepikt door in Duitsland gelegerde Amerikaanse soldaten die op de Dijk kwamen stappen. Zij staken op hun beurt de Surinamers en de hippe, in Casablanca, swingende jeugd aan. Het leek het ultieme cool-zijn, maar uiteindelijk gingen ze eraan kapot. Net toen de heroïne zijn intrede deed werd de Dijk verlaten door degenen die van oudsher haar trouwste en gulste fans waren geweest – de zeelui. De zeeschepen werden almaar groter en wendden de steven liever naar Rotterdam, IJmuiden of de grote dokken buiten de stad. De Amsterdamse haven bloedde dood. Het was altijd een buurt geweest waar met de duivel werd geflirt, maar begin jaren tachtig nam deze definitief de macht over. De nieuwe bewoners waren dealers, junks en langzamerhand veranderde het hartstochtelijke, nooit ophoudende feest op de Zeedijk in een ware nachtmerrie.

Uiteindelijk was het in 1985 een internationale hotelketen die de eerste reddingsboei uitwierp en voorstelde een vijfsterren hotel te vestigen op de hoek van de Prins Hendrikkade en de Zeedijk. Het hotel werd een feit en de wederopbouw begon. Kunstmatig beademd met rijks- en gemeentemiljoenen en gefacelift tot een perfectie die ze van nature nooit had gekend, zag de kop van de Zeedijk eruit alsof ze in coma lag; ademend, blosjes op de wangen, maar op de een of andere manier heel levenloos. Althans zo was het tot voor kort.

Nu is het 'bon ton' en ook een beetje spannend om uit te gaan op de Dijk. Je kunt er kiezen uit Japans, Ethiopisch, Frans, Maleis, Thais en nog veel meer keukens. Een heerlijke verscheidenheid aan cafés. Geen dertien uit een dozijn. Ook aan de staart van de Zeedijk begint het er nu veel beter uit te zien. Hier waar de Dijk grenst aan de Nieuwmarkt, pal tegenover de stamkroeg van Adèle Bloemendaal en Rijk de Gooyer opent het vijfde beugelcafé van Grolsch zeer binnenkort haar deuren. Herkenbaar aan de naam 'Café 't Beugeltje' en de mooie monumentenbak van Grolsch treft u een bierproeflokaal aan dat klein, maar fijn is. De ondernemer heeft al 16 jaar horecaervaring op de Dijk en kent zijn publiek. Met dit onderscheidend café waar vooral de Grolsch beugel wordt verkocht, zullen toeristen, buurtbewoners en andere geïnteresseerden weer een verlengstuk van hun huiskamer hebben gevonden. Proost!

Marcel Kroes

Irish Pub/Eetcafé
Paddy O'Ryan
Gouverneursplein te Leeuwarden

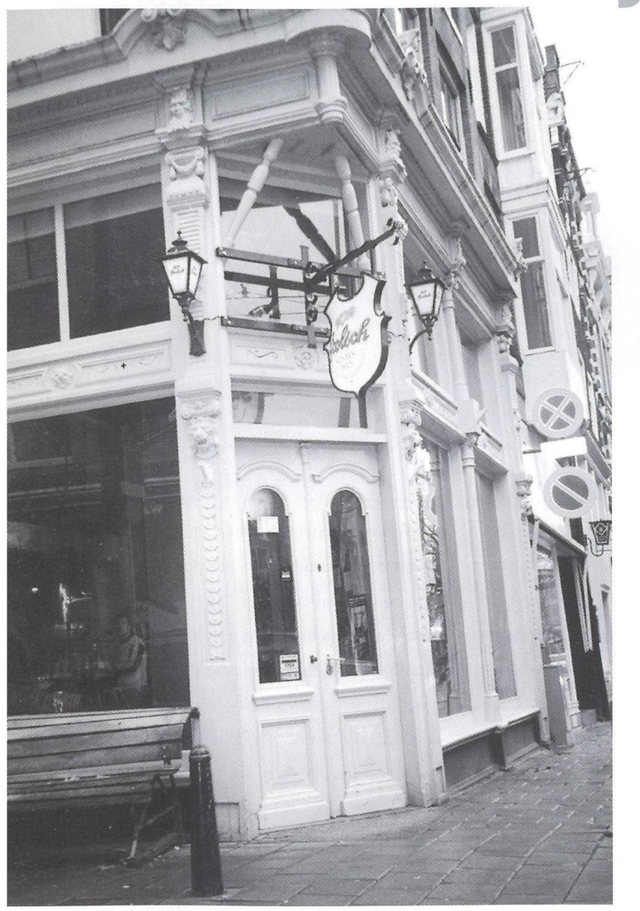

In een pand waar ambtenaren jarenlang "aanwezig zijn geweest" lijkt niets meer vlot te werken. Sinds 1993 zijn we bezig om in een voormalig gemeentepand een mooi horecabedrijf te realiseren. In eerste instantie was de lokatie voorbestemd voor een tweede "Café van Eyck". Onderhandelingen over bestemmingsplanwijziging, horecavergunning en overige namen jaren in beslag. Uiteindelijk werd het pand gekocht door Wobbe Adolfsen, (broer van), en Hennie Berendsen uit Enschede. Gelukkig dat we dit traject al achter de rug hadden toen we in kontakt kwamen met mevrouw Baukje de Vries. (voorzitter KHN Leeuwarden) Met haar zochten we een lokatie voor een Ierse pub. Het voormalig "van Eyck" pand werd al gauw uitverkoren boven andere mogelijkheden. En toen werd het druk..... Bouwbureau, timmerwerkplaats, HTTS en natuurlijk diverse andere bedrijven hebben, onder bezielende begeleiding van het bouwbureau in een aantal maanden een zeer grootscheepse verbouwing doorgevoerd en een schitterend horecabedrijf "uit de grond gestampt". In de aankleding en inrichting werd Baukje ondersteund door Brian Murphy uit Ierland, gespecialiseerd in o.a. Pub inrichtingen (absolute aanrader !!). Met materiaal uit Ierland en een aantal barkeepers, heel veel inzet van met name Baukje de Vries en haar zoon Frank, (chef kok), is er een smaakvolle Ierse pub ontstaan. De eerste, en zeker één van de mooiere horecabedrijven in Leeuwarden. Vanaf de opening in september vloeien hier rijkelijk Guinness, Kilkenny, Cashel's en natuurlijk Grolsch Premium Pilsner, Amber en de 4 Jaargetijden uit de kranen.

Ook zonder 11-Stedentocht wordt het steeds mooier hier !!

De Huyskaemer in Amsterdam

De Huyskaemer in Amsterdam

In de jaren dertig en veertig was Amsterdam nog anders dan nu. Vooral het aanzien en de functie van sommige gebieden en straten waren volledig tegengesteld aan de situatie van nu. Ik denk aan de Zeedijk, de Wallen, de Nieuwmarkt en ook de Utrechtsestraat. De Utrechtsestraat was destijds een sjieke en voorname winkelstraat, waar de gegoede burgerij haar inkopen deed. Maar met de ontwikkeling van de stad en het verloop van de geschiedenis moest ook deze straat toestaan dat sociale erosie haar lot werd. Vooral in de jaren zeventig en tachtig was het slecht gesteld met de Utrechtsestraat. De junks en hoertjes liepen er rond en waren de aanwijsbare reden tot verpaupering van de hele straat. Gelukkig is daar een eind aan gekomen en zoekt eerder genoemde groep elders in de stad haar vertier c.q. geluk. Anno 1998 is de straat gelardeerd met aantrekkelijke detailhandel, uitgebreide horeca en er heerst een prettig sfeertje. Als onderdeel van die sfeer hebben we er hard aan gewerkt om in deze straat de mooie harde horeca-punten te verkrijgen danwel over te halen om Grolsch te schenken. We begonnen er met het mooie café Krom, vervolgens was er restaurant Mokkalie en nu dan ook café de Huyskaemer. Maar het leuke is dat met de overgang naar Grolsch van dit café ook drie andere zaken op Grolsch zijn overgegaan, nl. visrestaurant Sluizer, vleesrestaurant Sluizer en café restaurant Witteveen. De Sluizer restaurants bevinden zich toevallig ook in de Utrechtsestraat en opeens is ons marktaandeel aanzienlijk gestegen in dit horeca-concentratie-gebied. Behalve het marktaandeel stegen ook de hectoliters.

Café de Huyskaemer is reeds 14 jaar op dit punt gevestigd en kan worden omschreven als trendy, progressief en eigenzinnig. Het café heeft altijd een progressief en eigenzinnig karakter gehad. Grolsch past daar uitstekend bij volgens de cafébezoekers, want er is geen wanklank gehoord sinds 'dat andere merk' subiet van de tapkranen verdween. Dit café, gevestigd in een monumentaal pand, serveert behalve ons premium pils ook fijne maaltijden. Amsterdam heeft weer een fijne straat met prettig publiek dat in een gepaste ambiance onze produkten dagelijks proeft.

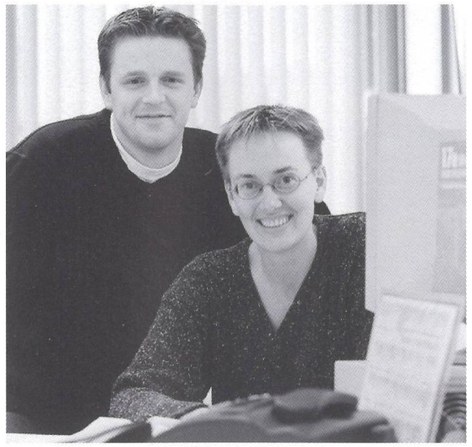
Marcel Kroes
Gaius Voûte

De afdeling Opleidingen

Je volgt 'n opleiding om jezelf te ontplooien en om je functie beter te kunnen uitoefenen. Opleidingen zijn dus belangrijk voor jezelf, maar ook voor het bedrijf om bij te blijven in de markt. In de afgelopen tijd is er binnen Grolsch aan opleidingen veel aandacht besteed. De komende jaren worden opleidingen steeds belangrijker. Niet alleen voor de overgang naar de nieuwe brouwerij, maar ook om op een efficiënte manier een hoog kwaliteitsniveau van onze producten te kunnen blijven garanderen en de concurrentie met andere brouwerijen aan te kunnen.

Opleiden een serieuze zaak

Dat opleiden voor Grolsch een serieuze zaak is, mag blijken uit het feit dat er in september 1998 een aparte afdeling Opleidingen is opgericht, waar drie personen werkzaam zijn. De afdeling houdt zich bezig met alles wat met opleidingen te maken heeft. Van opleidingsplannen, registratie van opleidingen, werkinstructies bij machines, interne werkplek-opleidingen, opzet en begeleiding van externe productieopleidingen, informatievoorziening over opleidingen, tot aan aanvraag en evaluatie van elke opleiding die een Grolsch medewerk(st)er volgt.

▲ Jeanet van de Bunte en Marten-Jan Rerink

Opleiding-registratie

We moeten goed in kaart kunnen brengen welk kennisniveau we bij Grolsch in huis hebben. Daarvoor is het van belang het opleiding-registratiesysteem goed bij te houden. Binnen Grolsch is er gekozen voor het opleiding-registratiesysteem Toppers. Een systeem werkt alleen als iedereen eraan meewerkt. Het is daarom belangrijk dat de afdeling Opleidingen op de hoogte wordt gehouden van alle opleidingsinspanningen binnen Grolsch. Om dit te realiseren is er een speciaal aanvraagformulier ontwikkeld. Alle opleidingen moeten met dit aanvraagformulier worden aangevraagd. Deze formulieren zijn verkrijgbaar bij het Hoofd van Dienst, de Personeelchefs en de afdeling Opleidingen (Marten-Jan Rerink). Het formulier is tevens bedoeld om eventuele afspraken te maken met betrekking tot de studiekostenregeling. Het ingevulde formulier wordt gecheckt met het opleidingsplan (dat geregistreerd staat in Toppers) en wordt verder ter beoordeling bij de Personeelchef neergelegd. Daarna zorgt Opleidingen voor de werkelijke aanmelding.

Evalueren

Om de kwaliteit van opleidingen en opleidingsinstituten te meten en te verbeteren, is het van belang om opleidingen en cursussen te evalueren. Hiervoor is een evaluatieformulier ontwikkeld dat binnenkort zal worden toegepast. Met dit formulier wordt direct na de opleiding informatie van de cursist gevraagd over o.a. de toepasbaarheid van het geleerde in de praktijk, de kwaliteit van de lesstof en de manier van kennisoverdracht. Binnenkort hopen we ook om na verloop van tijd te kijken in hoeverre iemand iets aan de gevolgde opleiding heeft gehad voor zijn/haar werk. Op den duur hopen we zo een databank samen te stellen met informatie over de meest geschikte opleidingen en de beste opleidingsinstituten.

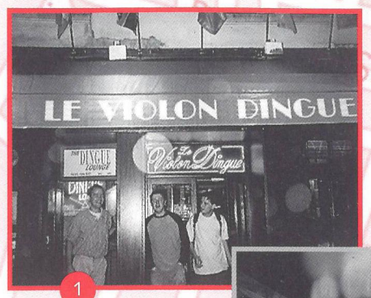
Opleiden door en voor mensen

Opleiden is belangrijk voor Grolsch. Het professionaliseren van de opleidingsfunctie kunnen wij niet alleen. Daarvoor hebben we de medewerking nodig van alle Grolsch medewerk(st)ers. Als dit gebeurt, hebben we een goede en stevige basis voor het verder ontwikkelen van de opleidingsfunctie bij Grolsch. Wij hopen op een goede samenwerking.

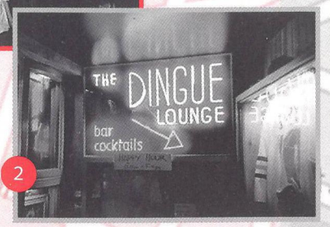
De afdeling Opleidingen
Elsbeth Bonestroo, Marten-Jan Rerink en Jeanet van de Bunte

De Parijse biergids van Grolsch

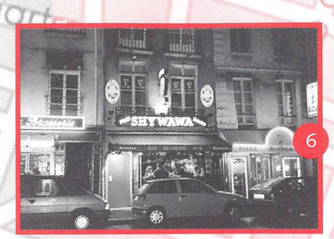
Parijs: de lichtstad, de stad van de liefde en, als we het lied van Cole Porter mogen geloven, een oord waar het in alle jaargetijden heerlijk toeven is. Een kant van Parijs die (nog) niet is bezongen maar een uitstekende reden vormt om de stad te bezoeken, is dat Grolsch inmiddels op vele plaatsen wordt geschonken.

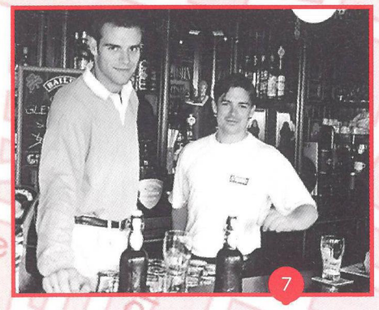
1

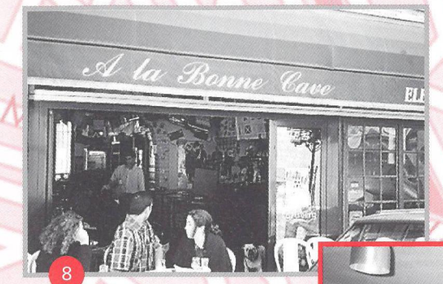

2

6

7

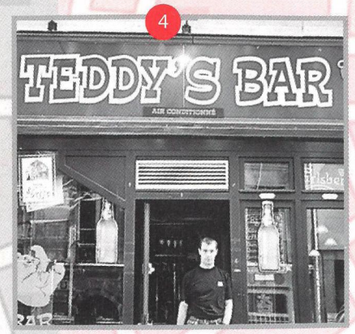
8

9

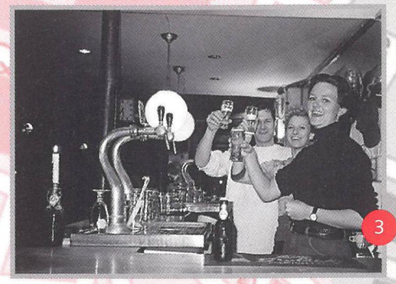

10

Waar kunt u in het bruisende hart van Parijs van een glas Grolsch genieten?

Er zijn gezellige bars in Nederlandse stijl, maar ook vele op Engelse en Ierse leest geschoeide pubs: de vereniging van Ierse pubeigenaren in Frankrijk telt maar liefst 56 leden. Daarnaast zijn er natuurlijk tal van typisch Franse cafés en bars waar Grolsch wordt geschonken: ook onder Parijzenaars is Grolsch snel populair aan het raken! Er zijn talloze mogelijkheden om een dag in Parijs door te brengen: voor zaken, om te winkelen, om de 1652 treden van de Eiffeltoren te beklimmen (niet verstandig, want er is een lift).

4

3

Ook kunt u Mickey en Donald in het nabijgelegen Euro Disney bezoeken, de mysterieuze glimlach van de Mona Lisa in het Louvre bewonderen en in de voetsporen treden van Quasimodo uit De klokkenluider van de Notre Dame van Victor Hugo. De moeite waard is een bezoek aan het kerkhof Père Lachaise, de laatste rustplaats van Oscar Wilde, Frédéric Chopin en Jim Morrison. Wat u ook doet, u kunt genieten van de geruststellende gedachte dat een koud glas Grolsch altijd dichtbij is.

5

1. Le Violon Dingue
46 Rue de la Montagne Sainte Geneviève
Een hippe, flitsende en oorverdovende bar op de linkeroever van de Seine.

2. Dingue Lounge
Hetzelfde adres, de andere deur
Stijlvolle bar in een zestiende eeuwse kelder.

3. Café Klein Holland
36 Rue du Roi de Sicile
Nederlands café in het trendy Marais.

5. Teddy s
3 Rue Thouin
Klein maar bijzonder gezellig, achter het Panthéon.

4. Soul Kitchen
40 Boulevard de la Bastille
Het café-restaurant met misschien wel het mooiste terras van Parijs.

6. Shywawa
7 Rue Petit Pont
Levendige bar in St. Michel.

7. St. John's Pub
188 Avenue Charles de Gaulle
92200 Neuilly sur Seine
Traditionele Ierse pub, vlakbij de moderne zakenwijk La Défense.

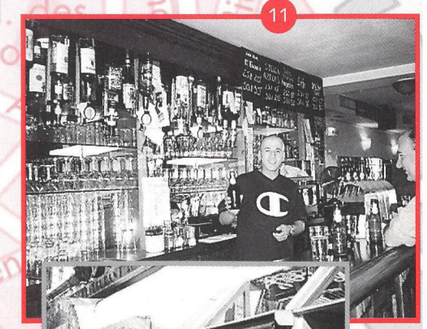
8. A la Bonne Cave
11 Rue de l Espérance
Frans café in de traditionele kunstenaarswijk La butte au caille.

9. Le Port d'Amsterdam
20 Rue du Croissant
De eerste Nederlandse bar in Frankrijk waar Grolsch werd geschonken.

11. Café le Côté Zèbre
11 Rue Crespin du Gast
Frans café de quartier , met een smaakvolle artistieke inrichting.

14. Bistro du Lappe
Levendige bar in hartje Bastille met ongekend enthousiaste Grolsch barkeeper.

15. Au Trappiste
4 Rue Saint Denis
Kroeg waar meer dan honderd bieren worden geschonken, waaronder uiteraard Grolsch.

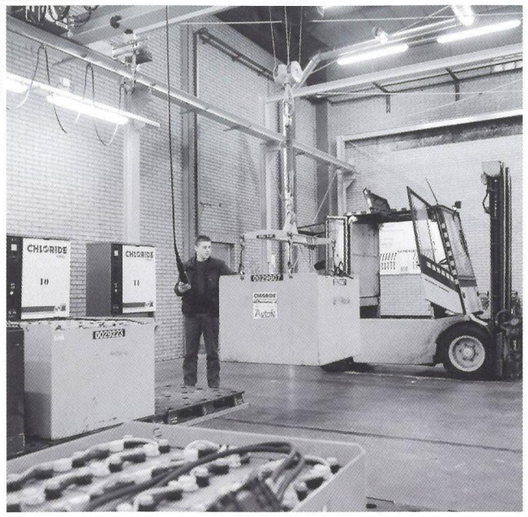

11

12

Nieuw batterij laad- en wisselstation *in Groenlo in gebruik genomen*

De batterij wordt met behulp van een kraanbaan in zijn geheel uit de vorkheftruck getakeld. Daartoe moet de zitting en rugleuning worden omgeklapt. De deuren moeten ook geheel geopend worden.

Met de handbediening wordt de batterij naar de plaats gemanouvreerd, alwaar hij op één van de gelijkrichters (van Chloride) wordt aangesloten. De oplaadtijd varieert van 8 tot 12 uur, afhankelijk van de grootte en de capaciteit van de batterij.

In het heftruckbestand in Groenlo is er sinds 1980 een belangrijke verschuiving opgetreden van diesel-aandrijving naar elektro-aandrijving. De belangrijkste reden voor de omschakeling naar elektro-aangedreven heftrucks was, dat hiermee de vervuiling van onze witte exportdozen in de volgoedmagazijnen sterk verminderd kon worden. Elektro-aangedreven trucks produceren immers geen roetdeeltjes. Bovendien is de luchtvervuiling door dieseltrucks niet bevorderlijk voor de gezondheid. Alle nieuwe elektro-vorkheftrucks werden in het verleden 's nachts gestationeerd in de voormalige garage waar een geventileerde oplaadruimte was. Toen de garage werd gesloten en deze door de Technische Dienst werd ingenomen, werden de heftrucks her en der in de brouwerij gestationeerd en opgeladen. Dit tot ongenoegen van onze verzekeringsmaatschappij, die hierover menige opmerking plaatste. Het moge duidelijk zijn, dat er naar een nieuwe locatie/oplossing moest worden gezocht.

De doelstellingen bij zo'n onderzoek waren:

1. concentratie van alle laadactiviteiten in een daarvoor geschikte locatie;
2. centraal in de brouwerij gelegen voor alle afdelingen;
3. bekijken of het wisselen van batterijen haalbaar en financieel interessant is.

Hiervoor werd een werkgroep in het leven geroepen bestaande uit Harry Kalenkamp, Ben Hüsken, Henry Sonderen en Ben Spekschoor. Het door hen gehouden onderzoek heeft uiteindelijk geresulteerd in een doeltreffend laad- en wisselstation waarbij vooral rekening is gehouden met de aspecten van veiligheid, energiebesparing en efficiency. Alle vijf trucks van 1,5 ton en acht trucks van 4 ton wisselen nu hun batterijen in dit station nadat ze volledig ontladen zijn en kunnen dan direct weer worden ingezet. De overige 7 elektro-aangedreven vorkheftrucks met afwijkende batterijcapaciteiten worden 's nachts in dit station geladen.

Op dinsdag 15 september jl. is, in twee instructierondes, elke vorkheftruckchauffeur geïnformeerd over de werkwijze, doelstelling en de veiligheid van het batterij laad- en wisselstation. Alle chauffeurs hebben ook zelf met het wisselen van de batterij kunnen oefenen. Het uitgangspunt bij het wisselen van de batterij is dat het moet worden gezien als het tanken van een auto, en dat elke batterij volledig ontladen wordt en daardoor een langere gebruiksduur heeft (maximaal 1500 opladingen, al dan niet volledig ontladen).

Door het wisselen zijn nu 13 vorkheftrucks 24 uur per dag inzetbaar, waarmee een besparing van 2 heftrucks dit jaar nog haalbaar is.

Ben Spekschoor

Nieuwe *oplegger/sluiter* voor beugelflessen

zorgt opnieuw voor een verdere kwaliteitsverbetering

De beugelfles is ooit aangeduid als de 'Ciske de Rat onder de bierflessen!' Waarom? Omdat het geen gemakkelijke fles is in de bottelarij. Dat beugeltje, dat beroemde beugeltje dat langzamerhand over de hele wereld bekend is, geeft zich niet makkelijk gewonnen. Maar uiteindelijk verliest het beugeltje toch deze ongelijke strijd. Grolsch heeft dat stukje staal, knop en rubberring prachtig onder de duim gekregen. En als dat beugeltje nog probeert tegen te stribbelen, dan is dat opnieuw snel afgelopen.

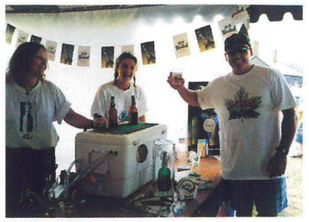
Het opleggen en sluiten van de beugel op de fles gebeurt in deze afgeschermde RICO-machine. De afgevulde flessen die van de vulmachine komen, (rechts) lopen één ronde door de machine. De beugels worden tijdens deze ronde gericht, getild, rechtstandig op de fles gelegd en vervolgens aangedrukt. Links op de foto verlaten de beugelflessen met een snelheid van 20.000 flessen per uur de machine op weg naar de etiketteermachine.

Daarom is er in colonne 1 (de beugelcolonne) in Groenlo een nieuwe opleg/sluitmachine geplaatst. Het was al langer een wens om de beugel op een efficiëntere en betrouwbaardere manier te sluiten. De bestaande machines hebben weliswaar gedurende vele jaren hun werk kunnen doen, maar werden toch onderhoudsgevoeliger en minder betrouwbaar. Met de Duitse machinebouwer RICO, die een oplegger/sluiter in ontwikkeling had, is gezamenlijk gewerkt aan de machine, die in september jl. - via het dak - naar binnen werd getakeld en daarna geïnstalleerd werd.

Deze nieuwe oplegger/sluiter werkt zeer nauwkeurig, en 'leest' elektronisch de foute flessen, die hij onverbiddelijk uitstoot. Deze nieuwe RICO is boven dien zo geconstrueerd, dat de flessen tijdens de rondgang in de machine geen enkele beschadiging oplopen, ondanks de krachten die bij het opleggen en sluiten van de beugels worden uitgeoefend. De RICO heeft trouwens een capaciteit van maar liefst 20.000 flessen per uur en kan door één man bediend worden. Sinds de ingebruikname van deze nieuwe oplegger/sluiter zijn er, in overleg met de fabrikant, een aantal kleine modificaties aangebracht, die betrekking hebben op het onderhoud van de machine. De verdere optimalisering zal tenslotte resulteren in een perfecte en betrouwbare machine, waarvan er overigens een tweede exemplaar is besteld, dat in april volgend jaar in de colonne wordt geïnstalleerd.

Grolsch nu ook in Canada het snelst groeiende importbier!

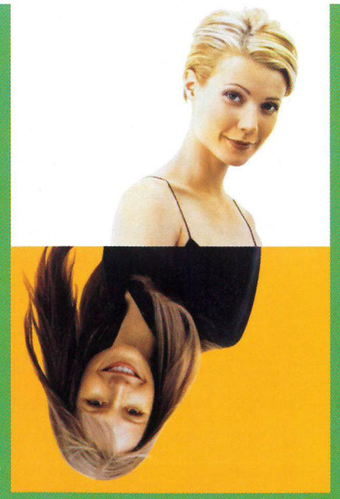
Dat Grolsch het snelst groeiende importbier is in de VS wisten we al, maar inmiddels geldt dit ook voor Canada. Grolsch is bezig in hoog tempo een half werelddeel te veroveren!

Uiteraard is Emil Simon, oprichter en directeur van Rollick Beverage Company in Ontario, sinds vorig jaar onze Canadese distributeur, blij met deze ontwikkeling. In niet meer dan twee jaar is de omzet van Grolsch in Canada verdubbeld. Hij verwacht dat Grolsch zich begin volgend jaar een plaats in de toptien van Canadese importproducten zal verwerven. Rollick is een jong en dynamisch bedrijf met een moderne kijk op zakendoen. Dit is een leuk bedrijf om voor te werken , aldus Emil Simon. We zijn allesbehalve saai of bureaucratisch. We werken allemaal als een team samen en zijn altijd uit op win-win situaties en relaties waar alle betrokkenen baat bij hebben. De enige echte regel die we hebben is dat we altijd tegemoetkomen aan de verwachtingen van de consument en de markt en daar zelfs nog een schepje bovenop doen. En ook bij ons geldt: geen woorden maar daden! We zijn bezig het marktaandeel van Grolsch op te bouwen met behulp van uitstekende promotiecampagnes voor onze verkooppunten.

Wat mij betreft heeft Grolsch verreweg de beste presentatie en de beste inhoud en ik wil dat mensen dat weten. Een bier als Grolsch hoef je volgens mij maar één keer te proeven om te worden overtuigd. Daarom stuur ik de Grolsch Apostles (onze promotieteams) de straat op en de verkooppunten in om contact te maken met onze potentiële klanten. En in de meeste gevallen worden die potentiële klanten in een mum van tijd echte klanten. De Canadese markt verschilt van andere markten door de strenge regulering die er geldt. Alle importproducten moeten worden goedgekeurd door de Provincial Liquor Board en er gelden vaste prijsniveaus. Hoewel de verkoopprijzen als gevolg daarvan relatief hoog liggen, zijn de marges redelijk, omdat er geen sprake is van een neerwaartse prijsdruk. Dit houdt weer in dat importbier alleen kan concurreren op kwaliteit, niet op prijs. De zonder meer uitstekende kwaliteit van Grolsch en het grote enthousiasme van Emil Simon en zijn apostelen vormen een veelbelovende combinatie.

Sie Liebt Ihn, Sie Liebt Ihn Nicht

Sliding Doors is een film waarin niet alleen Gwyneth Paltrow en John Hannah hun opwachting maken, maar waarin ook Grolsch een hoofdrol vervult! De producent van de film blijkt een uitstekende smaak te hebben en simply loves Grolsch . Voor het Duitstalige gebied is de film herdoopt in Sie Liebt Ihn, Sie Liebt Ihn Nicht. In Duitsland en Oostenrijk heeft Grolsch rond de film een belangrijke promotiecampagne ontwikkeld. Aan deze campagne die is gericht op grotere naamsbekendheid en betere relaties nemen maar liefst 400 verkooppunten in Keulen, Berlijn, Düsseldorf en Dortmund, Wenen, Salzburg en Innsbruck deel. Er is een pakket met promotiemateriaal ontwikkeld met onder meer krasloten, regisseurspetten voor het personeel achter de bar, filmposters en menukaarten met het logo van Grolsch en speciale Grolsch regisseursstoelen. De promotiecampagne is georganiseerd in samenwerking met de lokale distributeurs van de film. Deze samenwerking houdt in dat op alle posters voor de film het Grolschlogo wordt afgebeeld en dat op al ons promotiemateriaal ook de film wordt genoemd. Als klap op de vuurpijl zal Grolsch bij de première van de film in vier steden gratis bier schenken.

Helaas moeten de nederlandse film- en Grolsch liefhebbers nog even geduld hebben, het is nl. nog niet bekend wanneer "Sliding Doors" in Nederland uitgebracht gaat worden.

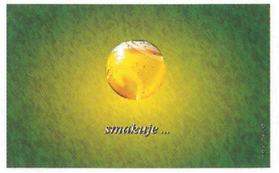
Grolsch geeft acte de présence in Polen

Grolsch heeft dit jaar in Polen twee belangrijke evenementen gesponsord: een groot tennistoernooi en een jazzfestival. Omdat het in Polen niet is toegestaan reclame te maken voor alcoholische producten, adverteerden we bij beide evenementen met Grolsch Special Malt. Tijdens de hete Poolse jazzzomer zorgde Grolsch tot opluchting van velen voor aangename verkoeling.

Game, Set, Grolsch

Sinds 1996 sponsort Grolsch al tennistoernooien in Polen. In dat jaar werd het Polish Men's Championship, de Grolsch Open '96, voor het eerst gehouden. Inmiddels heeft dit toernooi zich een vaste plaats op de sportkalender verworven en mag Grolsch zich rekenen tot een van de belangrijkste tennissponsors in Polen. Naast het sponsoren van toernooien steunt Grolsch ook allerlei activiteiten die met tennis te maken hebben. Het resultaat van deze inspanningen werd een nieuw tennistoernooi: het International Men's Tournament, ook wel bekend als de Grolsch Cup '98. Dit challengertoernooi wordt gehouden als onderdeel van de internationale ATP Tour en heeft een prijzenpot van 75.000 dollar.

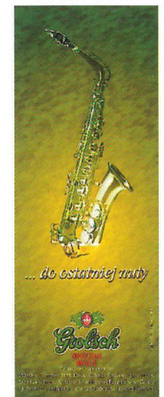

Hiermee is Grolsch er wederom in geslaagd een professioneel toernooi voor toptennis te verwezenlijken, waar het Poolse publiek de kans wordt geboden veelbelovend jong talent aan het werk te zien. Voor de spelers biedt het toernooi de gelegenheid om waardevolle internationale ervaring op te doen (en om belangrijke ATP punten te vergaren). Het toernooi, waaraan dit jaar door vierenzestig spelers werd deelgenomen, werd gewonnen door het Tsjechische talent Jiri Vanecka. Naast het hoofdtoernooi was er een uitgebreid bijprogramma, zoals de Journalist's Cup. In de media werd veel aandacht besteed aan het evenement, hetgeen de naamsbekendheid van Grolsch uiteraard ten goede kwam. Met dit toernooi is eens te meer gebleken dat tennis en bier uitstekend samengaan, en we zien dan ook reikhalzend uit naar volgend jaar.

Grolsch swingt de pan uit

Grolsch is het populairste bier ter wereld. Daarom geven wij graag acte de présence als er ergens een topevenement wordt georganiseerd. Grolsch werd als enige biermerk geschonken op de belangrijke jazzfestivals die deze zomer in drie grote Poolse steden werden gehouden: de Summer Jazz Days in Warschau en Gdynia, en de Jazz Fair in Poznañ. Daarnaast heeft Grolsch concerten gesponsord van succesvolle artiesten als Pat Matheny, John McLaughlin en James Brown. Het overweldigende succes van deze evenementen is mede te danken aan onze bijzondere publiciteitscampagne. In de meest gelezen week- en maandbladen werden advertenties geplaatst met daarop de afbeelding van een goedgevulde saxofoon met Grolsch. Naast jazzfestivals en concerten steunt Grolsch in Warschau en Krakau ook de lokale Jazz Radio.

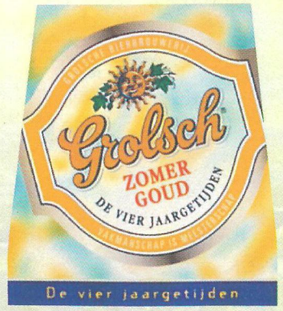

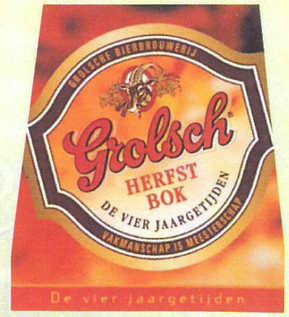
Eind jaren tachtig, toen de eerste speciaalbieren op de markt kwamen, werden deze bieren vaak in een clusterverpakking geïntroduceerd. De consument, die voor de smaakverandering een paar flesjes speciaalbier mee naar huis nam, kocht dan 2,4 of 6 flesjes tegelijk. Op die manier deed het sixpack zijn intrede: 6 flesjes werden voorzien van een voorgestanst stuk karton, dat dan als draagkarton diende. De pijpjescolonne 9 had een machine staan, die 6 flesjes in een 6-pack kon verpakken. Helaas, deze machine voldeed niet meer: 125 sixpacks per minuut werden met de grootste moeite gehaald. Storingen kwamen teveel voor. Alle reden voor vervanging. Tegelijkertijd was Marketing gestart met een onderzoek naar de acceptatie van uitmonstering van onze sixpacks. Veel van onze bieren worden immers in sixpacks verpakt: alle 4 seizoensbieren, maar ook Special Malt, Oud Bruin, Amber en vergeet niet: Grolsch 2.5!

Dit is de nieuwe lijn sixpacks van onze vier seizoenen.

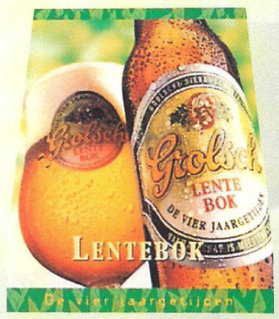

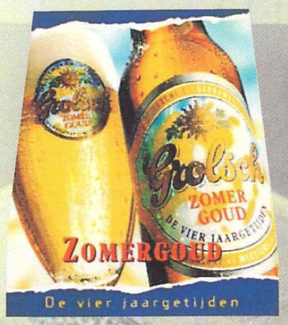

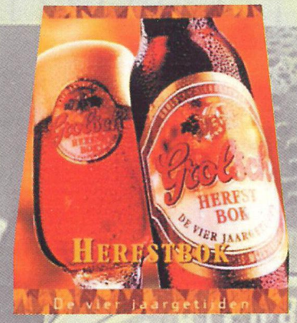

Hiernaast en hieronder een tweetal stadia van ontwerpen voor de nieuwe sixpacks.

Marketing en techniek

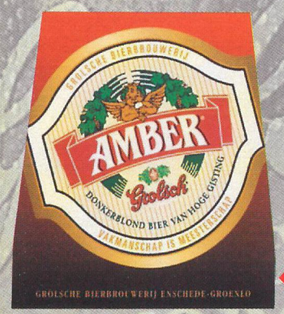
Belangrijke aanpassingen aan pijpjescolonne 9

werken eendrachtig samen aan productverbetering

Dit nieuwe sixpack staat nú in de winkel.

De goedgekeurde ontwerpen voor Special Malt, Oud Bruin en Amber.

Als er nu toch een nieuwe sixpackmachine zou worden aangeschaft, dan konden we de bedrukking van onze sixpacks ook meteen aanpakken. Aldus geschiedde. Eind juni vonden de eerste gesprekken plaats met de leverancier van de nieuwe machine. Met de technische tekening van het sixpack in de hand konden we meteen aan de slag. Door de ontwerpstudio werden verschillende decors ontworpen met als voornaamste doel: de opvallendheid van de Grolsch sixpacks in het schap te vergroten. Hierbij speelt de emotie die de consument ondergaat als hij een keus in de winkel moet maken, een belangrijke rol.

Uiteindelijk is gekozen voor een vlakvulling met het glas links en de fles rechts. Dit ontwerp komt ook beter tot zijn recht als het sixpack nog in het pinolenkrat zit. Het nieuwe sixpack wordt trouwens niet met lijm gesloten aan de onderkant, maar met nokjes in het karton, die door de machine worden ingedrukt. De perforatie in de grote zijvlakken verschilt eveneens met die van het oude sixpack. De nieuwe perforatie is thans asymmetrisch, waardoor de flesjes gemakkelijker uit de verpakking genomen kunnen worden.

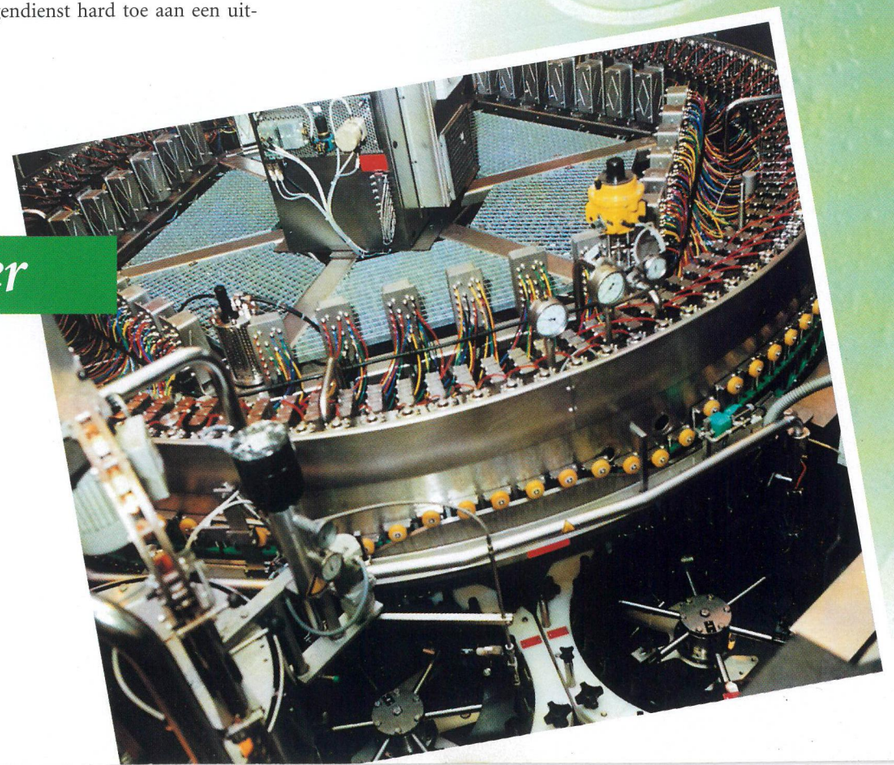

de sixpacker

De nieuwe sixpackmachine draait nu zo'n 6 weken en nadert binnenkort zijn geplande capaciteit, nl. 180 sixpacks per minuut (is 1080 flesjes) ofwel 10.800 sixpacks per uur, (64.800 flesjes). De colonne 9 produceert meer sixpacks per uur, met minder storing en een grotere constante kwaliteit. En marketing beschikt nu over een prachtige serie sixpacks, die het in de winkel nog beter zullen doen!

Maar er is meer! De bottelarij is bij de montage van de nieuwe sixpackmachine nog een stap verder gegaan. Colonne 9 was na zoveel draai-uren in ploegendienst hard toe aan een uitvoerige revisie. De gehele afvullijn ging daarom op zijn kop. Alle stations, van spoelmachine, stapelaars, in- en uitpakkers, vulmachine tot etiketteerder, alles ging uit elkaar. En een aantal belangrijke onderdelen werden zelfs totaal vernieuwd. De capaciteit ofwel het rendement van een pijpjescolonne als colonne 9 kon, neen moest verbeterd worden. Zo werd er een totaal nieuwe vulmachine geïnstalleerd, i.p.v. 104 nu met 120 vulkoppen. Deze vuller loopt inmiddels een stuk sneller, betrouwbaarder, maar ook constanter en vraagt bovendien minder onderhoud.

de vuller

de inpakker

De inpakker - de machine die de volle flesjes in de kratten plaatst - is ook vernieuwd. Dit apparaat wordt elektronisch aangedreven, wat hem een stuk betrouwbaarder maakt.

De afstapelaar en de stapelaar zijn vervangen door grote, gele ROBOTS. Deze robots zijn vrij programmeerbaar, waardoor softwarematig bewegingen ingesteld kunnen worden; de mechanische instelling vervalt hiermee. Robots zijn bovendien gemakkelijk én goedkoop in onderhoud. Tot slot noem ik nog de krattenwasmachine, die inmiddels ook deels vernieuwd is. Deze verwijdert nu ook eerder aangebrachte stickers, waardoor de volle flessen in keurige, schone kratten worden ingepakt.

Samenvattend: colonne 9 is in 'n paar weken, door een geweldige inspanning van onze technische dienst, de bottelarij-operators én de mensen van Krones in één klap omgebouwd tot een snelle, betrouwbare afvullijn met een hoog rendement en lage onderhoudskosten. En de sixpacks die hij aflevert, doen in het schap nog beter. Let maar eens op ons nieuwe sixpack Wintervorst. Ze vliegen straks de winkel uit!

P. Könings

de robot

Verzamelen is een sport apart

Grote drukte aan de tafels in Schiedam.

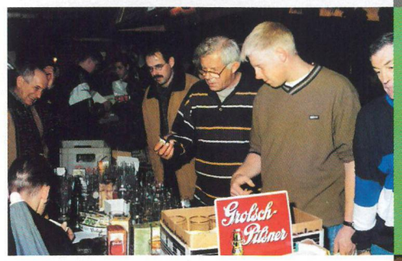
Het Grolsch Verzamelaars Gilde had "n eigen stand" in Schiedam.

Vader en zoon gekleed in de Grolsch kalenders.

"Wat kost dat?"

"Kijk gerust even rond".

"Nou, dat is interessant" (B.E.)

Tijdens de veiling werden flinke bedragen geboden voor de meest uiteenlopende zaken.

'n Zeer bijzonder glas, met 2 randen: een stenen én een metalen rand! Waar komt dat vandaan?

"Dat glas had ik altijd al willen hebben!"

De B.A.V. en het Grolsch Verzamelaars Gilde. Twee grootheden op het gebied van het verzamelen van allerlei brouwerij-attributen, van viltjes tot flesjes, van etiketten tot houten vaten, van glazen tot horecaspiegels, en gaat u maar door. De echte verzamelaars concentreren zich meestal op één bepaald voorwerp, bijv. glazen of etiketten, of vilten of stenen pullen enz. De leden van het Grolsch Verzamelaars Gilde storten zich op alle artikelen, 'als er maar Grolsch opstaat!' In september was er een grote beurs in Schiedam van de B.A.V. Goed georganiseerd, veel ruimte, brede paden, en veel artikelen. Met andere brouwerijen zorgde Grolsch ook voor 'de natte consumpties'. Perfect!

In november was het de beurt aan het Grolsch Verzamelaars Gilde. Opnieuw in de zalen van Recreatie Marveld te Groenlo, mét een grote tent, was het weer enorm druk. Het Gilde vierde meteen haar eerste lustrum, want ze bestaan nu alweer 5 jaar en hebben in die korte tijd al meer dan 1000 leden "verzameld". Ja, verzamelen is nog steeds 'n leuke hobby! En weet u wat nou ook zo leuk was? Op die beurs in Groenlo liepen ook veel Grolsch-medewerkers rond. Of om zomaar eens te kijken of om hun eigen collectie weer eens aan te vullen. En dan kom je toch weer hele leuke dingen tegen. Trouwens, leuke mensen ook! Bijgaande foto's geven 'n impressie van de drukte en het plezier, dat velen aan deze beurzen beleefden.

Eind november 1998 ging een gezonde middenkadermix, van produktie en logistiek, van de vestigingen Enschede en Groenlo samen op een tweedaagse training. Opgesplitst in drie verschillende groepen, werden de deelnemers bijgeschoold op het gebied van Situationeel leidinggeven. Begrippen zoals S1 tot en met S4 waren dan ook aan de orde van de dag (S5 bleek af en toe ook van toepassing te zijn!!). Hieronder een verslag van groep 2, die het idyllische Drienerburght onveilig heeft gemaakt.

Cursus Situationeel Leidinggeven van het middenkader

De dag-indeling bestond uit een binnen- en een buitenprogramma. De theoretische achtergronden van het leidinggeven werden binnen behandeld, waarna ze tijdens het buitenprogramma werden vertaald naar de praktijk. Verdere details over het binnenprogramma zullen we jullie besparen (deze komen jullie in de praktijk wel tegen.....hopelijk).

Het buitenprogramma heeft echter veel stof doen opwaaien. Hier bleek namelijk hoe creatief het middenkader is met touwtjes en houtjes.

Aan het eind van de eerste middag werd een beroep gedaan op onze teamgedachte. Binnen een bepaalde tijdlimiet werd van de diverse groepen verwacht resp. een jungle-brug (zie bouwtekening) en een dubbelhoge trap (3.60 m) te bouwen. Als klap op de vuurpijl moesten de bouwwerken van dien aard zijn dat ze waren opgewassen tegen het gewicht van alle deelnemers (afzonderlijk uiteraard). Gezien de "gewichtigheid" van bepaalde personen moesten de bouwwerken dus kwalitatief ijzersterk in elkaar zitten, m.a.w. Heinsmann-proof. Al met al kunnen we concluderen dat het middenkader zich hiermee nog uitermate goed wist te profileren.

Laat op de avond van dag 1 werd er een projectlei(ij)der aangesteld, die verantwoordelijk werd geacht voor het te realiseren project op dag 2. Dit project hield een plan in voor het bouwen van acht objecten, binnen een bepaald tijdsbestek met de beschikking over een beperkt budget. Hoe inventief werden we opeens geacht te zijn??!

Zowel de inkoop, de logistiek, de produktie en de oplevering van het geheel werd ons in de schoot geworpen. Na het moeizaam ontwikkelen van een (achteraf bekeken ijzersterk) masterplan, was het tijd om van dit plan, onder het genot van vloeiend gerstenat, de strategie en de uitvoering te bespreken. Uiteraard was het ook de taak van de projectleider om de teamgeest van de groep te bewaken en te bevorderen. Hoe later het werd, hoe beter het ging.....

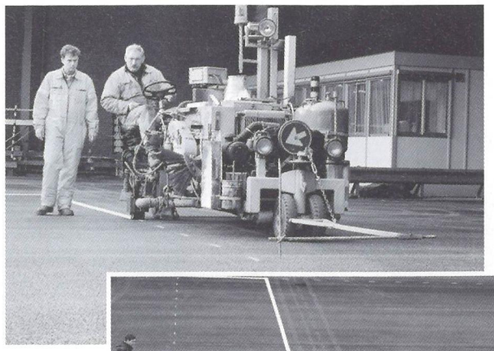
Na een stevig ontbijt, waar de geest nog niet overal even helder was, zodat er ongewild flink geïntegreerd werd met andere hotelgasten, , werden alle wilde plannen geparkeerd en de theorie weer opgepakt. Aan het rumoer in de zaal was te merken dat de gedachten ongewild al bij het middagprogramma lagen. De adrenaline stroomde rijkelijk door het team. Na een zenuwachtige lunch konden we eindelijk van start met ons project.

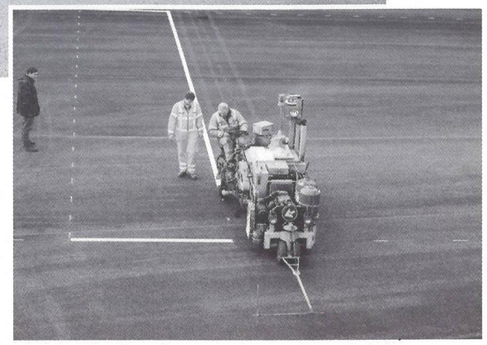
Na het gestructureerd inkopen van houtjes en touwtjes, kon met de eerste twee bouwwerken begonnen worden. Al snel bleek dat onze ambitieuze planning niet ambitieus genoeg was. Na één uur liepen we al ± 30 minuten voor op schema. In goed overleg met onze opdrachtgever werd de planning in eerste instantie aangepast. Toen echter bleek dat zelfs de aangepaste planning verreweg werd overtroffen door de deelnemers besloot de opdrachtgever om maar enkele extra handicaps in te bouwen. Helaas voor haar, ook dit mocht niet baten. Na een extra ingelaste pauze werd besloten om, alle ambities ten spijt, het project eerder op te leveren dan gepland en voor de evaluatie een opwarmertje te nemen aan de hotelbar. Kortom kunnen we concluderen dat een goede teamgeest en plezierige samenwerking garant staan voor uitstekende resultaten.

Namens groep 2,
Hetty en Raymond

Lijntrekken
is een apart vak

Op 'n zaterdagochtend werd de laad- en losplaats van de expeditie Enschede voorzien van nieuwe asfaltering. Om 1 uur lag er een prachtige ZOAB-laag. Maar toen kwamen de lijnentrekkers. Met een ingewikkeld apparaat, uitgerust met een soort richtantenne om kaarsrechte lijnen te kunnen trekken, werd over de gemarkeerde punten gereden. Dit vehikel werd lopend begeleid door de eerste assistent-lijntrekker, die door op een schakelaar te drukken de witte verf uit het apparaat op de juiste plaats op het nieuwe asfalt liet neerdalen. Weldra stonden er strakke vakken op het asfalt, waarop die grote Grolsch-opleggers passen. De maandag erop reed een ieder weer af en aan, op een nieuw wegdek met duidelijke vakaanduidingen.

Koken met Aafje

Vorstelijke Goulash

(4 personen)

Ingrediënten:

- 600 gr kalfsvlees
- 250 gr uien
- 1 rode paprika
- dl crème fraîche
- boter
- bloem
- 1 flesje Grolsch Wintervorst
- 1 tl. tomatenpuree
- 2 tenen knoflook
- 1 tl. geraspte citroenschil
- 1 tl. geraspte sinaasappelschil
- sap van een 1/2 citroen
- 1 tl. marjoraan
- 1 eetl. paprikapoeder
- zout en peper

Bereiding:

Snijd het kalfsvlees in stukken. Bestrooi het met peper en zout en de helft van de paprikapoeder. Wentel de stukjes vlees door de bloem. Bak het vlees in boter in een koekepan aan en doe het daarna over in een braadpan. Fruit de gesnipperde uien en de in blokjes gesneden paprika in de koekepan. Voeg dit toe als de uien gaan kleuren bij het vlees. Blus de koekepan met 1 flesje Wintervorst. Even laten doorkoken en bij vlees in de braadpan gieten. De goulash kruiden met de rest van de paprikapoeder en marjoraan, tomatenpuree, de fijngesneden teentjes knoflook en de geraspte citroen- en sinaasappelschillen. Het geheel met gesloten deksel gaar laten smoren (± 45 min.). Het sap van de _ citroen en de crème fraîche toevoegen. Proeven! En voeg zout en peper naar smaak toe. De goulash goed doorroeren, opdienen met roergebakken spruitjes en aardappelpuree.

Eet Smakelijk *Aafje*

Afdelingsuitje eindigt als *bruiloft*

Vrijdag 2 oktober 1998 te Groenlo

Op een koude vrijdagavond moesten we ons verzamelen bij de rotonde voor Café Meijer. Nadat iedereen gearriveerd was, werden we ingedeeld in twee groepen en vertrokken we per fiets (!) naar een geheime locatie. Ondanks dat het erg koud was, had iedereen goede zin. Na ongeveer 15 minuten te hebben gefietst, kwamen we aan bij Café Halfweg in Vóór-Beltrum. Hier werd ons afdelingsuitje voortgezet. Nadat we allen genoten hadden van de koffie met gebak, werden we verwelkomd door de eigenaar van de zaak die ons een Achterhoekse avond "veur domme leu" beloofde. Organisatie, daarvoor alvast bedankt! Na een aantal drankjes (halve liters) te hebben genuttigd, moesten we dansen. Tijdens het dansen werd er een pop doorgegeven. Als de muziek stopte moest diegene die de pop in de handen had gaan zitten (variatie op stoelen dans).

Het gelukkige paar dat overbleef kreeg als beloning een waardebon (met als inhoud een 5 duimer met een stukje papier!) voor een keer gratis poepen in het bos.

Maar er stonden ons nog meer verrassingen te wachten. Later op de avond werd namelijk een bruidje aangewezen die een man als haar bruidegom aan moest wijzen. Uiteraard mocht dit niet haar eigen man zijn. De bruid en de bruidegom kregen bruidskleding aan en mochten even aan elkaar wennen. Iedereen had van tevoren de instructie gekregen om een cadeautje te kopen onder de *f* 2,-. Deze cadeaus (variërend van een borstel tot een pot pindakaas) werden aan het kersverse bruidspaar overhandigd. En zoals een goede bruiloft betaamt, werden er ook wat stukjes opgevoerd (door de eigenaar). Het was verbazingwekkend hoeveel hij over de aanwezigen wist te vertellen (wederom organisatie bedankt). Aan de reacties van de aanwezigen bleek echter wel dat hij het vaak bij het rechte eind had. En natuurlijk werd ook de polonaise gelopen.

Ook werd er nog een spelletje gespeeld. Een tennisbal moest doorgegeven worden zonder daarbij de handen te gebruiken. Dit mislukte regelmatig omdat menigeen in de lach schoot. Tussendoor was er gelukkig ook nog gelegenheid om wat te drinken! Na afloop van de "bruiloft" werd er nog een schnitzel genuttigd en werd het laatste rondje geschonken. Met de fiets keerden wij terug naar huis.

Iedereen was het erover eens dat het een gezellige avond was.

Groetjes,

De filterboys Groenlo

Seniorenreisje
Enschede

Ieder jaar mag de Seniorendagtocht zich verheugen in meer belangstelling: dit jaar waren er 127 deelnemers. Ruim de helft daarvan kon plaatsnemen in een Royal Class Dubbeldekker van Arke - de rest in een gewone bus. Ik zat in de Royal Class met 'veel ruimte en een kuitbankje' zoals onze chauffeur Herman ons uitlegde. Tenminste iets positiefs, want het weer was om te huilen: donker, troosteloos en grijs met regen of stortregen. De wildwissels, waar we onderdoor reden op weg naar Arnhem, waren ternauwernood te zien. Herman vertelde, dat deze zeer goed voldeden: fijn voor het wild op de Veluwe, dat veilig aan de andere kant van de autoweg kan komen. Het was ver naar het doel van onze excursietocht. de Vereenigde (ja, met twee e's) Glasfabrieken N.V. aan de Linge te Leerdam, maar we arriveerden toch nog een kwartier eerder dan gepland. Via hoge, smalle trappen (verbouwing) kwamen we bij de zaal, waar de koffie klaar was. Heerlijk en die plak cake ging er ook wel in. Wie overigens de trappen niet kon bestijgen, werd beneden van koffie en cake voorzien. Voor de bezichtiging van de fabriek werden we verdeeld in kleine groepjes, die nogal eens uiteen vielen. Er was ook niet zoveel tijd -alles moest in een hoog tempo. Ook was de uitleg, zo die er al was, in de productiehal slecht te verstaan vanwege het lawaai - het leek wel of we bij Grolsch liepen.

Maar we begonnen in de modellenafdeling, waar nog ambachtelijk glasgeblazen werd. De grondstoffen voor de productie van glas zijn zand, kalksteen en soda - die voor kristal, zilverzand, loodmenie en potas. Als zand, kalksteen en soda tot 1500 °C zijn verhit kan de productie beginnen. In de glasblazerij werd een lange pijp in de gloeiende massa gedoopt - die werd daarna in het vuur gehouden tot het rood opgloeide, waarna de glasblazer begon te blazen en te vormen via een mal en zie: er ontstond een glas. Heel interessant om te zien, maar als onze bierglazen nog op deze manier zouden moeten worden gemaakt, waren ze voor ons onbetaalbaar. In het begin van deze eeuw vond de Amerikaan Owens een machine uit, waarmee flessen en glazen konden worden gemaakt. Echter pas in de vijftiger jaren kwam deze machinale productie goed op gang. De oven met de 1500 °C hete grondstof hangt boven de machine. Steeds wordt er een druppel van de taaie massa afgeknipt, die naar beneden valt in een voorvorm. Hierin krijgt het glas of de fles zijn model en de rest neemt een voorlopige vorm aan. Daarna wordt het glas of de fles omgezet in de navorm, waarin hij, door uitblazen, z'n definitieve model krijgt. Vervolgens worden fles of glas door een koeltunnel geleid en onderworpen aan nauwkeurige controles. er kunnen hier in Leerdam bij volle productie, 3,3 miljoen flessen per dag worden gemaakt. De jaarproductie van de Vereenigde Glasfabrieken is drie miljard flessen! 85% daarvan wordt gemaakt van gebruikt glas, dat wij keurig in de glasbak hebben gegooid. Hebben ze nog maar 15% nieuw materiaal nodig. Maar goed ook, want we beroven deze aarde, waarop wij leven, toch al van zoveel materie. Volhouden dus met dat gebruikte glas in de glasbak te deponeren!

Na de fabriek was er de winkel, waar we konden rondneuzen en eventueel iets kopen en waar een ieder een paar mooie glazen cadeau kreeg. Daarna reden we naar het Nationaal Glasmuseum, dat nu niet direct op zoveel personen was berekend. Maar we konden toch nog het een en ander bekijken van de mooie, oude collecties ambachtelijk vervaardigde glazen, potten en vazen. Ook serviezen waren er te zien. Inmiddels was het tijd voor de lunch in Cultureel Centrum Het Dak. Een heerlijke lunch, waar we met graagte aan begonnen, want we waren al uren onderweg en hadden onderhand een lege maag. Ook tijdens de rit naar Klarenbeek wist de regen van geen ophouden. Bij Dennenlust konden we ons misnoegen te lijf met een borreltje, dat ons aangeboden werd. Na dit opkikkertje reden we naar Annink Pot voor een lekker viergangen diner. Maar voor we daaraan begonnen, maakte Erik Bakker de namen bekend van de winnaars van de vraag: Hoeveel kilometers hebben alle chauffeurs van Grolsch tezamen afgelegd in 1997? Daar is in de bus ernstig over nagedacht en er werd gerekend. Het antwoord overtrof bijna alle oplossingen: 3.453.330 kilometer. Is me dat even een eind! Het is vandaag wel de dag van de superhoge getallen! De heer F. Kamphuis zat er het dichtst bij, gevolgd door de heer H. Roolvink en mevrouw Van Dijk. De heer Soeren kreeg nog een vierde prijs. Met de zekerheid, dat 85.000 km en zelfs 140.000 km ver beneden de werkelijkheid lagen, konden we toen rustig gaan eten. Tegen half tien in de avond waren we weer terug op het brouwerijterrein. Namens ons hele gezelschap wil ik nog graag de organisatoren bedanken. Tot de volgende keer, maar willen jullie dan wel wat zon bestellen?

J. Meekes-Wegdam

Het wedstrijdsecretariaat riep om, hield de standen bij en regelde het scheidsrechtersgebeuren

VIP en De Piet

De volleybalvereniging 'Grolsch' had het goed gezien: " 's Ochtends laten we de recreanten spelen en 's middags laten we de meer gevorderde teams met elkaar duelleren". Gevolg: in de ochtend speelden 12 teams om de eer en 's middags traden maar liefst 16 teams in het strijdperk.

Ja, zondag 15 november was weer een geslaagde dag daar in die sporthal 'Den Elshof' in de oude vestingstad Groenlo. Een grote pluim verdienen Marijke Wassink-Wiegerinck, Margot van Uem-Bronk, Betty Stoverinck, Roy ten Brinke, Benny Huinink en René van Uem. Zij die in de afgelopen jaren een bal op hun

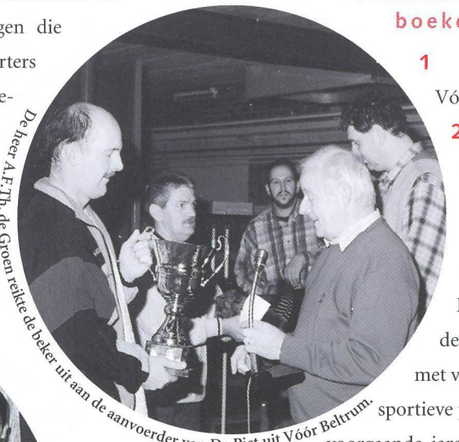

Het winnende team De Piet.

Het trotse team van Grolsch-Groenlo.

hoofd kregen, een vinger verzwikten of een enkel verstuikten, werden in eerste instantie behandeld door de enige echte EHBO'er in de zaal: Theo Heutinck. Na zoveel jaren vindt Theo het nu wel welletjes, dus Theo: bedankt voor al die assistentie en behandelingen die je onze sporters hebt gegeven.

De heer A.F.Th. de Groen reikte de beker uit aan de aanvoerder van De Piet uit Vóór Beltrum.

De uitslag van de ochtendcompetitie luidt:

1 VIP
2 de Vrolijke Vijf
3 Erix
4 Grolsch Groenlo II.

'n Lastige bal wordt effectief verwerkt.

Na de middagcompetitie kwam de volgende eindstand in de boeken:

1 De Piet uit Vóór-Beltrum
2 (zeer eervol) Grolsch Enschede
3 Univé '86
4 Bergsma.

De heer A.F.Th. de Groen, voldeed met veel genoegen zijn sportieve plicht, om net als voorgaande jaren de prijzen uit te reiken. 15 November 1998 was weer een leuke, vrolijke en sportieve volleybaldag in Groenlo. Hulde!

P. Könings

"Het behalen van het rijbewijs in ons land is het bewijs dat je slechts over voldoende basiskennis en basisvaardigheden beschikt om veilig aan het verkeer te kunnen deelnemen. Niet meer en niet minder. Het echte rijden en het opdoen van de nodige verkeerservaring begint dan pas echt", aldus de heer Bert A. Woudenberg, woordvoerder en beleidsmedewerker van de vereniging Veilig Verkeer Nederland bij zijn inleiding ter gelegenheid van de uitreiking van het CCV-getuigschrift aan 67 vrachtwagenchauffeurs van Grolsch in Enschede.

Onze bierbrouwerij heeft in nauwe samenwerking met de divisie CCV van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) alle chauffeurs aan een toets onderworpen. Tijdens deze uitgebreide toets bleek er bij een aantal chauffeurs sprake te zijn van ingeslopen en aangeleerde fouten. Aan deze verbeterpunten is van bedrijfswege ruime aandacht geschonken, terwijl er daarna door de CCV opnieuw op onafhankelijke wijze is getoetst. De geslaagde Grolsch-chauffeurs hebben voor deze eerste en tweede toets een spiegel op het gebied van rij-ervaring en voertuigbeheersing voorgehouden gekregen. In dat kader is o.a. gelet op: de zit- en stuurhouding, de primaire voertuigbesturing, de verkeersdeelneming, defensief rijgedrag en bijzondere manoeuvres. Hun bewustwording is daardoor vergroot en het vermogen om snel te anticiperen is eveneens toegenomen, evenals de technische beheersing van de vrachtwagen.

Zo te zien zijn de Grolsch-chauffeurs levende visitekaartjes van de weg geworden voor het bedrijf. En dat is belangrijk, want hoe beter en veiliger beroepschauffeurs met hun voertuigen onderweg zijn, des te minder schade en letsel wordt er veroorzaakt.

67 Grolsch-vrachtwagenchauffeurs ontvingen het CCV-getuigschrift Rijvaardigheidstoets

"Meer dan 95 procent van alle verkeersongevallen is toe te schrijven aan menselijk falen. Voorbeelden hiervan zijn: onvoldoende voertuigbeheersing, het nemen van te hoge risico's en het verkeerd inschatten van onveilige situaties. Ongevallen en schades in het verkeer kosten alleen al het bedrijfsleven jaarlijks miljarden guldens in de vorm van eigen risico, stilstand van de bedrijfswagen, ziektenverzuim en schade aan het bedrijfsimago!"

Ook mevrouw P.A.M. van Driel, directeur Productmanagement CBR, had grote waardering voor onze chauffeurs. "Chauffeurs, die al jaren hun kilometers maken op die zware vrachtwagens, hebben allen op vrijwillige basis hun kennis en ervaring laten toetsen. Adviezen en aanwijzingen hebben zij duidelijk ter harte genomen, waarmee zij bewezen hebben hart voor de zaak maar ook voor het verkeer te hebben. Alle hulde komt hen toe". Als blijk van waardering kregen alle chauffeurs, die uit handen van de heer J. Troch, de directeur van Grolsch, het getuigschrift ontvingen, de CCV-speld van mevrouw Van Driel. De mannen van "Vakmanschap is Meesterschap" zijn nu ook meesters op de weg!

Succesvol uitstapje senioren Grolsch Groenlo

Ieder jaar organiseert de seniorencommissie van Grolsch Groenlo een uitstapje op de tweede donderdag van de maand september. Zo ook dit jaar. Al in maart kwam de commissie en de medewerkers van afdeling Personeel & Organisatie samen om een leuke dagtocht uit te zoeken. Uiteindelijk werd er gekozen voor de dagtocht: Giethoorn en de zuivelste zuivel.

Op donderdag 10 september was het dan zover. Om 08.15 uur was het al een drukte van jewelste op de brouwerij want er waren maar liefst 149 deelnemers. Nagenoeg drie volle bussen dus. Tot ieders verbazing bleek echter één van de bussen een dubbeldekker te zijn waardoor het iets langer duurde voordat iedereen in de bus zat. Maar klokslag 08.30 uur reden we (uitgezwaaid door de portier) de poort uit. Het weer was de hele week al slecht, behalve deze donderdag. De weergoden waren ons blijkbaar goed gezind want het najaarszonnetje scheen dapper. Giethoorn deed op deze dag in ieder geval zijn naam geen eer aan!

Om 10.00 uur was het tijd voor de eerste stop. Hier genoten wij van een lekker bakje koffie met gebak terwijl de eigenaar zorgde voor wat live-achtergrondmuziek. Even tijd om te genieten dus. Om 10.45 vervolgden we onze weg naar Giethoorn, ook wel Hollands Venetië genoemd. Via een schitterende route kwamen we daar om 12.00 uur aan. De broodmaaltijd stond reeds klaar, zodat we direct aan tafel konden plaatsnemen. Iedereen liet het zich best smaken.

Omdat de rondvaarboten nog niet aanwezig waren, moesten we even wachten. Maar het was lekker weer en dus namen de meesten mensen plaats op het terras en gingen anderen een klein stukje wandelen. Per slot van rekening waren we een dagje uit, dus waarom zouden we ons haasten? Bovendien kon iedereen zo ook een beetje bijpraten in de tussentijd. Met in totaal drie volle boten bekeken we het mooie Giethoorn vanaf het water. Sommigen weliswaar met angst en beven want de bootjes leken een beetje gammel. Iedereen was het erover eens dat het autovrije Giethoorn een schitterend dorp is met zijn mooie boerderijen en prachtige tuinen, maar zeker niet praktisch om te wonen.Wat later dan gepland kwamen we aan in Kampen bij Zuivelboerderij en Anjerkwekerij Van de Weerd. Helaas voor ons, maar zeker voor de kwekers, waren de anjers door de hevige regenval niet goed opgekomen en viel er voor ons dus weinig te zien. De kaasverkoop liep gelukkig wel goed. We kregen te zien wat er allemaal komt kijken bij het maken van kaas, ijs en boter. Na het nuttigen van een kop koffie, thee of melk, kregen we een videofilm te zien met, op zeer humoristische wijze, uitleg van de kaasboer. Tot slot konden we nog een roomijsje kopen dat overigens heerlijk smaakte. Eerlijkheidshalve moeten we hierbij vermelden dat iedereen ook wel heel veel zin had in iets lekkers en daarom smaakte het ijsje waarschijnlijk extra lekker. Het zonnetje had inmiddels plaats gemaakt voor een hoosbui en dus begaven we ons snel naar de bussen. In de bus hadden we nog een kleine loterij met leuke Grolsch-prijsjes.

Inmiddels bleek uit de stilte in de bus dat iedereen vermoeid, dorstig en hongerig was. Tijd dus voor het diner. De chauffeurs liepen af en aan met de paraplu om iedereen van de bus naar het restaurant te brengen. Voorafgaand aan het diner kon iedereen genieten van een aperitiefje. Na afloop van het goed verzorgde diner, was het nog even tijd voor een officieel gedeelte. De heren Te Brake, Oostendorp en Huitink namen afscheid als bestuurslid en ontvingen als dank voor hun inzet een attentie en als toegift een applausje van de aanwezigen.

Omstreeks 21.30 uur reden we het Grolsch terrein weer op. Iedereen (inclusief de chauffeurs en de ondergetekenden) was moe maar voldaan. Het was een geslaagde dag waar we met veel plezier op terug kunnen kijken. Hopelijk wordt het reisje voor 1999 wederom een succes, aan de datum zal het in ieder geval niet liggen: 09.09.1999!

Graag tot volgend jaar!

Ton Wopereis, Anne Marie Groot Zevert en Angélica Jochoms

uitstapje senioren Groenlo

Nieuwe medewerkers *Enschede*

Alwin W. Kulsdom

Geb: 02 augustus 1970
Wonende te Wierden
aan de Scheermolen 61
Functie: Customer Service Medewerker
Afdeling: Export
In dienst: 01-09-'98

Miranda G.J. Michorius

Geb: 27 mei 1974
Wonende te: Haaksbergen
aan de Geurtsweg 8
Functie: Customer Service Medewerker
Afdeling: Export
In dienst: 01-09-'98

Marten-Jan Rerink

Geb: 23 juni 1974
Wonende te: Denekamp
aan de Prins Hendrikstraat 33
Functie: Opleidingscoördinator
Afdeling: Personeel & Organisatie
In dienst: 01-09-'98

Jeanet J. van de Bunte

Geb: 23 november 1967
Wonende te: Enschede
p/a Braakweg 172
Functie: Hoofd Opleidingen
Afdeling: Personeel & Organisatie
In dienst: 01-09-'98

Björn A. Analbers

Geb: 03 maart 1970
Wonende te: Helmond
aan de Dorpsstraat 6
Functie: Vertegenwoordiger
Afdeling: Thuisverbruik
In dienst: 01-09-'98

Yvonne Rensen

Geb: 27 juli 1976
Wonende te: Enschede
aan de Emmastraat 210-505
Functie: Assistent Nationaal
Account Manager
Afdeling: Thuisverbruik
In dienst: 01-10-'98

Dennis M. Wiggers

Geb: 25 juli 1973
Wonende te: Enschede
aan de G.J. van Heekstraat 452
Functie: Assistent Nationaal
Account Manager
Afdeling: Thuisverbruik
In dienst: 01-10-'98

Mark Wilde

Geb: 26 april 1968
Wonende te: Eindhoven
aan de Stoutheuvel 100
Functie: Horeca Inspecteur
rayon Brabant
Afdeling: Horeca
In dienst: 01-10-'98

Tonicha F.F. de Sousa

Geb: 10 oktober 1972
Wonende te: Denekamp
aan de Malandstraat 15
Functie: Market Researcher
Afdeling: Marketing
In dienst: 01-10-'98

Luuk J.H.M. Putmans

Geb: 25 april 1966
Wonende te: Brummen
aan de Ambachtstraat 2
Functie: Senior Productmanager Pils
Afdeling: Marketing
In dienst: 01-10-'98

Michele M. Brands

Geb: 11 juli 1967
Wonende te: Hengelo
aan de Slauerhoffstraat 37
Functie: Secretaresse
Afdeling: Commercieel
Juridische Zaken
In dienst: 12-10-'98

In dienst *Groenlo*

Breukel, Greg

Geb.: 15 december 1966
Wonende te Winterswijk
aan deMeekertweg 8-16
Functie: Coördinator Beladingen
Afd.: Intern Transport en Magazijnen
In dienst: 15-11-'98

Gouden insigne *Groenlo*

De heer J.R.J. Appelman heeft een gouden insigne voor zijn 25-jarig dienstverband gekregen.
In dienst: 01-10-'73
Jubileum: 01-10-'98
Receptie: 09-10-'98

12,5 jarig jubileum *Enschede*

De volgende medewerkers hebben een zilveren insigne voor hun 12,5-jarig dienstverband ontvangen.

Westendorp, J.G., 01-09-'98
Brake, A.J.M. te, 01-09-'98
Wever, R., 01-09-'98
Prinsen, A.I., 01-09-'98
Olde Klieverik, M.T.M., 01-11-'98

25 jarig jubileum *Enschede*

De volgende medewerkers hebben een gouden insigne voor hun 25-jarig dienstverband ontvangen.

Christenhusz, B.G.M., 27-08-'98 (foto 3)
Broekhuis, A.J., 24-09-'98
Veenendaal, T., 29-10-'98
Gunnink, H.J., 01-11-'98
Knol, G.W., 19-11-'98
Slomp, A.A., 19-11-'98

40 jarig jubileum *Enschede*

Veld, W., 13-10-'98

Ouderen regeling *Groenlo*

De volgende medewerkers hebben gebruik gemaakt van de ouderenregeling:

De heer J.J.M. Bosker per 31-10-'98. (foto 1)

De heer H.G.J. ten Brincke per 31-10-'98 (foto 1)

De heer F.A. Hesselink per 31-10-'98 (foto 2)

1

2

3

Promoties & benoemingen *Enschede*

Van Rooijen, P.G.
per 01-09-'98
Directeur Personeel & Organisatie

Lassche, P.
per 01-11-'98
Informatiebeheerder
afdeling Produktie & Logistiek Control

Bodewes, M.E.G.
per 19-11-'98
Assistente Fieldmanager
afdeling Thuisverbruik

Uit dienst *Enschede*

H.J.P. de Mari
15-08-'98

F.J. Nieuwhuis
05-09-'98 wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd

H. Bruning-Wichers
30-09-'98

A.I. Prinsen
30-09-'98

M.J. Hendriks-van der Molen
30-09-'98

H. Beerda
31-10-'98

H. Hensema
31-10-'98

R. Gort
31-10-'98

H.H.L.J.M. Klerx
31-10-'98

B.A.M. Niehof
15-11-'98

C. Duin-Vultink
30-11-'98

F.H.G.J. Dijkstra
30-11-'98

E. Winderlich-Tiethof
30-11-'98

Overleden *Enschede*

E. de Koning
overleden 08-10-'98 (pensioen)

Bedrijfsbrandweerwedstrijden *bij Aviko in Steenderen*

Dit jaar werd ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de bedrijfsbrandweer van Aviko, de jaarlijkse bedrijfsbrandweerwedstrijden aldaar gehouden. Er hadden zich 12 teams ingeschreven, waaronder een aantal gemeentelijke corpsen. De opdracht bestond uit het blussen van brand in het kantoor van de technische dienst en het redden van 2 slachtoffers.

Het team van Grolsch Groenlo, bestaande uit Onno Raspe, Ben Spekschoor, Henk Laarveld, Erik Woertman, Anne Veenstra en Harm van Oosterom, wist na een goede inzet beslag te leggen op de 4e plaats van het algemeen klassement en de 1e plaats van de bedrijventeams. Vol trots mocht Onno de wisselbeker in ontvangst nemen. Al met al een uitstekende prestatie waar wij als Grolsch trots op kunnen zijn!

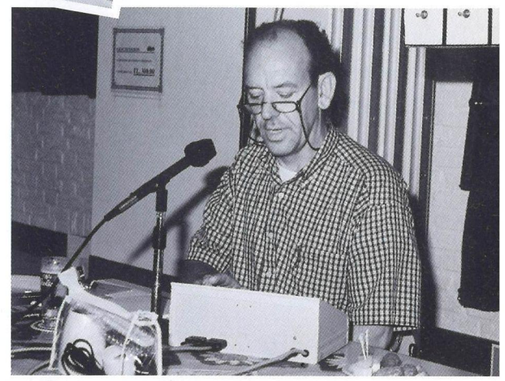

Samen naar de Bingo, *ja gezellig*

Ook al is Grolsch zeer actief op het gebied van film en dus ook in de bioscoop (!), toch vinden velen van ons een avondje naar de Bingo bij Grolsch even aantrekkelijk. Vooral ook om de leuke prijzen, die er te winnen zijn.

Werd er vroeger door de bingomaster aan een korfje met nummertjes gedraaid, nu gaat ook dit cijferproces geheel elektronisch. Dat mag 'm de pret niet drukken.

De kantine in Enschede is zeer geschikt om als bingo-zaal te gebruiken.

Niet in het minst door de goede horeca-voorzieningen, waarvoor altijd de nodige vrijwilligers zijn te vinden. Een dankwoord is daarom hier wel op zijn plaats.

Daarom: op naar de volgende bingo.

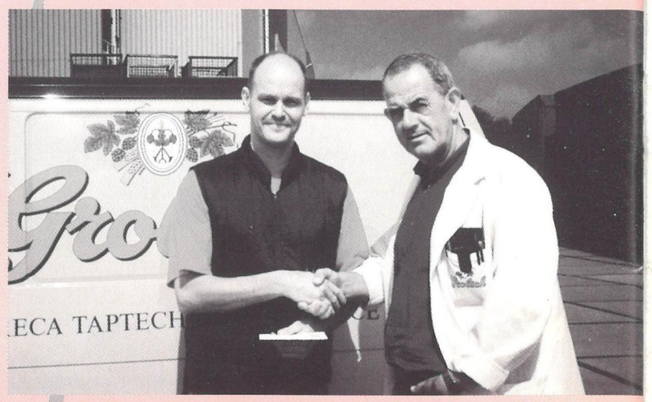
Ideeënbus *Groenlo*

In de vergaderingen van juni en oktober 1998 zijn de volgende beloningen en aanmoedigingen uitgekeerd:

• De heer P.J. Ottink van ontving een beloning voor zijn idee om op de lichtbalk van col. 6 de productiecode te vermelden. Helaas is de uitvoering van dit idee op korte termijn niet mogelijk omdat naar een andere leverancier wordt gezocht.

• De heer T.A. Stoverinck van had een goed idee om inkoopbesparing op de afdeling HTTS te realiseren: de afdeling bestelt nu koelers zonder roerwerken. Dit levert een jaarlijks terugkerende besparing op.

• De heer S.J.M.L. Konings van col. 1 kreeg een beloning voor zijn idee om bij de stopplaats van het stickerapparaat een fotocel te plaatsen die ervoor zorgt dat er geen pallets doorgaan met verkeerde stickers en pallets die niet vol zijn.

De heer Stoverinck (links) die uit handen van de heer Floors van de ideeënbuscommissie zijn beloning ontvangt.

• De heer J.J. Taalman van de afdeling transport had een idee voor de veiligheid van de chauffeurs op de weg: breng op de nieuwe bedrijfskleding voor chauffeurs reflecterende strepen aan, hierdoor vallen zij veel beter op in het verkeer bij in- en uitladen, pech onderweg etc.

• De heer W.L. Papen van de afdeling Expeditie bedacht voor de veiligheid van de medewerkers van expeditie dat het goed zou zijn om een ladder aan het laaddok te lassen. Hierdoor kunnen de beladers veilig het laaddok op- en af gaan.

• Naar aanleiding van een idee van de heer A.G.M. Hoytink worden op col. 4 de kunststofklepjes in de vouwketting vervangen door metalen. Deze kleppen zijn minder breekbaar en dit zorgt ervoor dat de productie minder vaak moet worden stopgezet.

• De heer L.J.H.M. van Schie van de afdeling Expeditie/reclame magazijn heeft in lotus een spreadsheet ontworpen waarin de maten, gewichten en afmetingen van artikelen zijn gezet. Dit systeem kan gemakkelijk gekoppeld worden aan andere systemen binnen de brouwerij. Dit geeft een grote tijdsbesparing voor de medewerkers die met deze gegevens moeten werken.

• De heer C.J. Bleeker van de afdeling Evenementen Service gaf aan dat het gebruik van samengeperste lucht, i.p.v. koolzuur, in evenementen biertanks ervoor zorgt dat er geen bevriezing mogelijk is en dat de tanks beter op druk blijven door een grotere doorlaat.

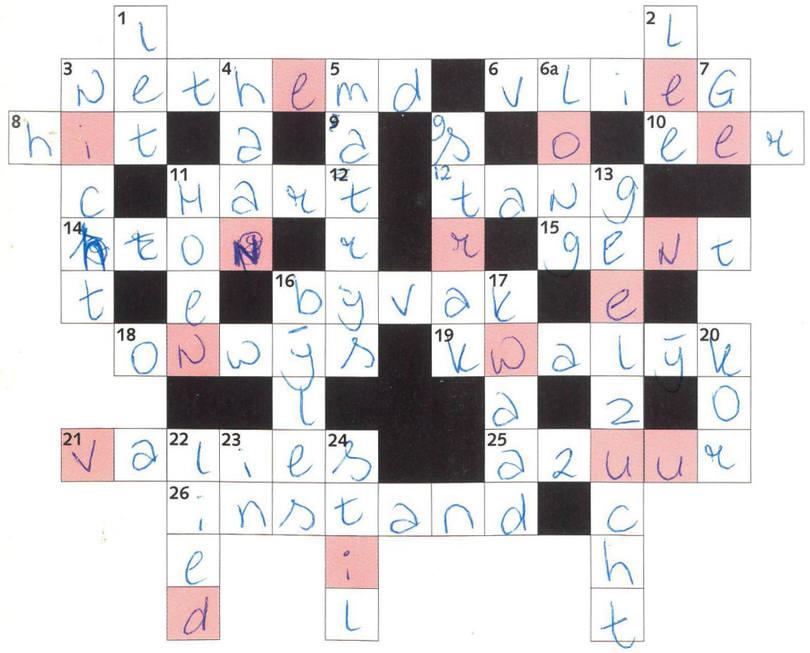
• Aanmoedigingspremies:
de heer L.W. Rondel, col. 1
mevrouw K. Kormelinck, col. 1
de heer P.J. Ottink, col. 1
de heer S.T.M. Groot Zevert, col. 1
mevrouw K.Y. Hoek, col. 3

Oplossing puzzel en kleurplaat

1, 2, 3, 4, 5, 6,. poeh. Bijna niet te tellen hoor. Ons oproepje in de vorige Kroniek heeft ervoor gezorgd dat jullie bijna allemaal je kleurplaat hebben ingestuurd. Het is voor de redactie niet gemakkelijk geweest om 3 winnaars te vinden. Maar na lang praten en kijken, is het ons gelukt. Esra Hofstede (3) uit Enschede, Rogier Zappeij (4) uit Borculo en Daan Kleinsman (7) uit Eibergen hebben dit keer gewonnen. Zij hebben hun prijsje inmiddels thuis gekregen. Geef de moed niet op. Ook in deze Kroniek zit een mooie kleurplaat.

Laat je vader of moeder 'm sturen vóór 18 februari 1999 naar:
Redactie Grolsch Kroniek, t.a.v. Paula, Postbus 55, 7500 AB Enschede.

De oplossing van de derde puzzel van dit jaar is 'Proeftijd'. Heel veel goede inzendingen hebben wij ontvangen. Helaas kunnen wij maar 3 winnaars belonen met een prijs. Ronald Gort uit Enschede, Mevrouw Benneker uit Oldenzaal en Yvonne van der Hoff uit Enschede hebben hun prijs inmiddels thuis ontvangen. J. Leushuis heeft met de grappige oplossing 'Fit dropje' een troostprijsje ontvangen.

Ook voor de donkere dagen rond Kerst heeft Jet Mulder een puzzel gemaakt. Als u de puzzel goed en volledig hebt ingevuld en u hebt het woord gevonden, stuurt u dan uw oplossing voor 31 januari 1999 naar: Redactie Grolsch Kroniek, Postbus 55, 7500 AB Enschede. De redactie en Jet wensen u prettige feestdagen en een zeer gezellig puzzeljaar.

Horizontaal

3. Ondanks de gaatjes een keurig kledingstuk.
6. Gebruik je vleugels om het insekt te pakken.
8. Paardje op de poplijst.
10. Vroeger was er lof.
11. Dit lichaamsdeel klinkt niet zacht.
12. Vervelend oud gereedschap.
14. Halt niet even met spot.
15. Eén te veel geënt in de Belgische plaats.
16. Les is voor dit insekt niet zo belangrijk.
18. Onstuimig deze niet even melodie.
19. Kwa lijk ziet het er niet zo best uit.
21. De pa van dit meisje heeft een koffer.
25. Van begin tot eind heeft de tijdsduur een kleur achtergelaten.
26. Is de Sint dan oplosbaar en zo te horen overeind gebleven.

Verticaal

1. De noordeling mag het nog eens overdoen.
2. Towers heeft een lek.
3. Zij hoort in Duitsland niet bij de Familie.
4. Dit dier is in de ren op de loop.
5. Ma schept rijst doorelkaar in de gietvorm.
6a. Dit lichaamsdeel is in Engeland lang uitgerekt.
7. Hebt U de eg weer verdraaid.
9. Dadelijk eindeloos gespannen.
11. Ha een sukkel van een kip.
13. De drang naar die kleur maakt behoorlijk ziek.
16. Insektenkunde!!!
17. Ad zag het wak niet meteen en dat maakte hem zeer boos.
20. Geef de rok terug voor het sleepnet.
22. De Chineese maat van Ed zingt het.
23. Spin niet uit de bocht.
24. De list is verdraaid onhoorbaar.